

Tervetuloa Taloustorstaihin!

8.10.2020

Ohjelma 8.10.2020

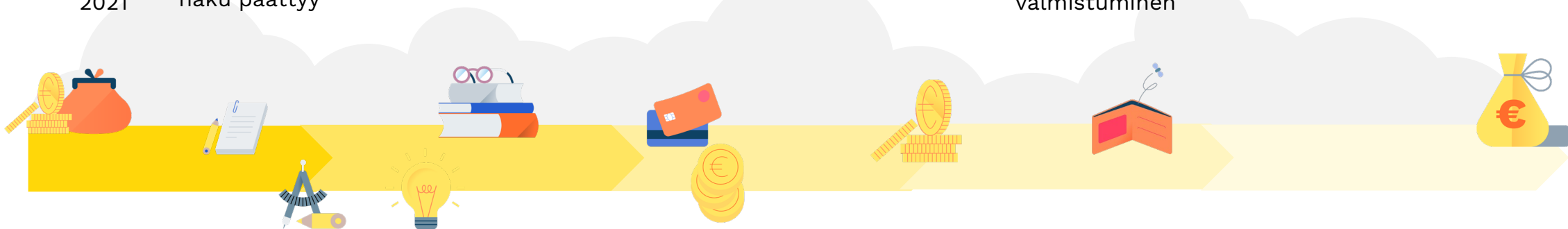

- klo 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin** / Sanna Lehtonen
- klo 9.35 **Valtion talousarvio 2021 ja kuntatalousohjelma** / Minna Punakallio
- klo 9.55 **Valtionosuudet 2020 ja 2021** / Sanna Lehtonen
- klo 10.10 **Verotuksen ajankohtaiset** / Benjamin Strandberg
- klo 10.30 **Oppivelvollisuuden laajentaminen:** Miten huomioida talousarviossa? / Kyösti Värri
- klo 10.45 **Budjettiriihen vaikutukset kuntien painelaskelmiin** / Tuomas Hanhela, FCG Konsultointi
- klo 11.00 **Kuntalain talouspykälien muutokset** / Sari Korento
- klo 11.15 **Osavuosisikatsausten laatiminen ja raportointi** / Marja-Liisa Ylitalo
- klo 11.30 **Vaikuttavuusinvestoiminen:** Mitä merkitystä sillä on kunnille? / Jari Vaine
- klo 11.45 **VIP-vieras Maria Kaisa Aula (VM)** Ilari Soosalun ja Minna Punakallion haastattelussa

Kunnan talousjohtajan syksy 2020

Poimi tärkeät päivämäärät talteen!

2.6. Valtion vuoden 2020 4. LTA	13.8. VM:n esitys valtion talous- arvioksi 2021	31.8. Harkinnan- varaisen valtionosuuden korotuksen haku päättyy	3.9. Valtion vuoden 2020 5. LTA	14.-16.9 Hallituksen budjettiriihi	24.9. Valtion vuoden 2020 6. LTA	5.10. Julkisen talouden suunnitelma (JTS) ja kuntatalous- ohjelma (KTO)	29.10. Valtion vuoden 2020 7. LTA	Loka- marraskuun vaihte Vuoden 2019 verotuksen valmistuminen	17.11. Vuoden 2021 veroprosenttien ilmoittaminen Verohallinnolle	31.12.2020 Vuoden 2021 valtionosuus- päätökset (VM & OKM)
--	---	--	--	---	---	--	--	--	---	--

**Elo-syyskuun
vaihte**
Kuntaliiton
veroennuste-
kehikon päivitys

Valtionosuus-
laskelmien päivitys

9.-10.9.
Kuntamarkkinat
verkossa

8.10.
Kuntaliiton
Taloustorstai

Kuntaliiton
veroennustekkehikon ja
valtionosuuslaskelmien
päivitys

Marraskuu
Kuntaliiton
valtionosuus-
laskelmien päivitys

6.10.2020 @lehtonenKL

**KUNTA
LIITTO**

Valtion talousarvioesitykset

[Etusivu](#)[2021](#)[2020](#)[2019](#)[2018](#)[Aiemmat talousarviot](#)[Ohje](#)

Vuosi 2020

Talousarvio

- ▶ [Yhdistelmä ajantasaisesta talousarviosta \(26.6.2020\)](#)
- ▶ [Täydentävä esitys \(21.11.2019\)](#)
- ▶ [Talousarvioesitys \(7.10.2019\)](#)
- ▶ [Valtiovarainministeriön ehdotus \(16.8.2019\)](#)

Lisätalousarvio

- ▶ [Valtiovarainministeriön ehdotus seitsemänneksi lisätalousarvioksi \(2.10.2020\)](#)
- ▶ [Kuudes lisätalousarvioesitys \(24.9.2020\)](#)
- ▶ [Viides lisätalousarvioesitys \(3.9.2020\)](#)
- ▶ [Neljännen lisätalousarvioesityksen täydentäminen \(11.6.2020\)](#)
- ▶ [Neljäs lisätalousarvioesitys \(5.6.2020\)](#)
- ▶ [Kolmas lisätalousarvioesitys \(8.5.2020\)](#)
- ▶ [Valtiovarainministeriön ehdotus neljänneksi lisätalousarvioksi \(5.5.2020\)](#)
- ▶ [Toisen lisätalousarvioesityksen täydentäminen \(17.4.2020\)](#)
- ▶ [Toinen lisätalousarvioesitys \(9.4.2020\)](#)
- ▶ [Lisätalousarvioesitys \(20.3.2020\)](#)

Google:
VM TAE

**KUNTA
LIITTO**

Muuta ajankohtaista

KUNTA
LIITTO

VM päivitti sote-laskelmat 1.10.2020

<https://soteuudistus.fi/rahoituslaskelmat>

**KUNTA
LIITTO**

VM päivitti sote-uudistuksen laskelmat 1.10.2020

Keskeisimmät erot 6/2020 ja 10/2020 laskelmapäivitysten välillä

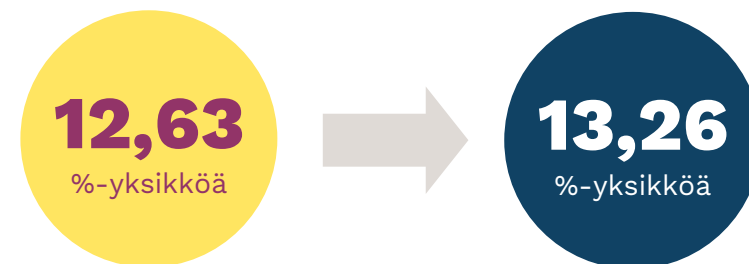
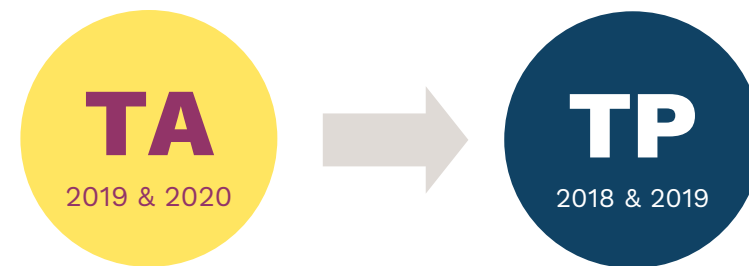
Laskelmien perusteena käytetyt **kustannustietojen lähde on muuttunut**

6/2020 : Vuosien 2019 ja 2020 kustannustiedot, jotka perustuvat kuntien ja kuntayhtymien **talousarviokyselyyn**

10/2020 : Vuosien 2018 ja 2019 kuntien ja kuntayhtymien **tilinpäätöstiedot**

Kunnallisverosta leikattavaksi jäävä osuus muuttui 12,1 → 12,8 miljardiin euroon.

→ Tämä johtaa kunnallisveron leikkaukseen **13,26 %-yksiköllä** (aiemmin **12,63 %-yks.**)

**KUNTA
LIITTO**

TALOUSHALLINNON KOULUTUSTARJONTAA

Syyskausi 2020

8.10.2020

TALOUSTORSTAI

KUNTA
LIITTO

FCG.

Ajankohtaispäivät verkossa – Syksy 2020

Konsernitilinpäätöksen erityiskysymyksiä

- 27.-28.10.

Verotulo Hotline

- 29.10.

Arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä

- 12.11.

Tilinpäätöspäivät

• 11.11.	Kunnallinen osakeyhtiö
• 11.11.	Liikelaitokset
• 19.11.	Ammatillinen koulutus
• 19.11.	Korkeakoulut
• 19.11.	Sosiaali- ja terveystoimi
• 13.-14.1.2021	Kunnat ja kuntakonsernit

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutukset

Koulutustapahtumat verkossa – Syksy 2020

Kuntakonsernin johtaminen
– lainsäädäntö, strategia ja talous

- 10.-11.12.

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutukset

Seuraava
Taloustorstai
19.11.2020
klo 9.30

Tervetuloa!

Kiitos!

Sanna Lehtonen

Suomen Kuntaliitto

p. 050 575 9090

Sanna.Lehtonen@Kuntaliitto.fi

Twitter: **@lehtonenKL**

Valtion talousarvio 2021 ja kuntatalousohjelma

Taloustorstai 8.10.2020

@MinnaPunakallio

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2021 löytyy netistä

The screenshot shows the official website for the Finnish government's budget proposal for 2021. The header is yellow with the text 'Valtion talousarvioesitykset'. Below it is a navigation bar with tabs for '21', '2020', '2019', '2018', 'Aiemmat talousarviot', and 'Ohje'. The main content area is titled 'Talousarvioesitys 2021' and 'HALLITUKSEN ESITYS EDUS'. It contains the text: 'Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan, että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2021. Helsingissä 5 lokakuuta 2020'. At the bottom, it says 'Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto, vaihde 0295 16001'.

- BKT-kasvuvarvio 2,6 %
- Elvyttävä budjetti
 - menot 64,2 mrd. euroa
 - Tulot 53,4 mrd. euroa
 - Lisävelkaa 10,8 mrd. euroa
- Ei sisällä EU:n elpymisvälineen ja siihen liittyvän Suomen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanoa
- Kehyksen ulkopuolella koronaan liittyvät välittömät kustannukset, yritysrahoituksen valtuuksien nosto, poikkeusolojen mekanismi

Kuntien koronapäätöksiä 2020 ja 2021

Vuoden 2020 kuntien koronatuet	Euroa
Verotuksen maksujärjestelyjen kompensatio	114
Peruspalvelujen valtionosuuden korotus (550 milj. € + 400 milj. €)	950
Lasten, nuorten ja perheet	112
Iäkkäiden palvelut	60
Kuntien yhteisöveron jako-osuuden korotus	410
Valtionavustus sairaanhoitopiireille (200 milj. € + 200 milj. €)	400
Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus (yht. 60 milj. €)	50
Koronaviruksen vaikutusten tasoittaminen, OKM	153
Muut kuntiin kohdistuvat tukitoimenpiteet (mm. kulttuuri)	22
Joukkoliikenteen tuki	100
Kuntien kiinteistöjen öljylämmityksistä luopuminen	15
Lähiövirikistysalueiden ja viheralueiden kunnostaminen	13
Yhteensä	2399

Testaus 2020	Euroa
Koronaviruksen välittömät kustannukset, kuten testit	355
HUS:ille erillinen korvaus rajatestauksesta ja analyysitoiminnasta	200
Yhteensä	555

Vuoden 2021 kuntien koronatuet	Euroa
Peruspalvelujen valtionosuuden korotus	380
Kuntien yhteisöveron jako-osuuden korotus	550
Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus (yhteensä 30 milj. €)	20
Yhteensä	950

Testaus 2021 (mm. 33.60.38)	Euroa
Testaus ja jäljittäminen	1400
Testausteknologia	30
Rajanylityspaikkojen terveysturvallisuus, muut kuin testauskustannukset kunnille ja sh-piireille	30
Sh-piireille ja kunnille koronan välittömät muut kustannukset	200
Yhteensä	1660

**“VM julkaisi 5.10.
kuntakohtaiset
laskelmat
peruspalveluiden
vos-korotuksista
vuodelle 2020 ja
2021.”**

Syksyn kuntatalousohjelma vuodelle 2021 julki

- Julkaisussa esitellään kuntatalouden tilannekuvaa, valtion kuntiin kohdistuvia toimenpiteitä, toimien yhteisvaikutusta ja kuntatalouden kehitysarviota 2020-2024.
- Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus vuonna 2021 on 865 milj. euroa kuntataloutta vahvistava
- Taulukko eri toimista alkaen s. 35
- Kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio on vahvistunut viime kevään arvioista

Kuntaliiton kalvopaketti kuntien ja kuntayhtymien taloudesta netissä: painelaskelman¹⁾ mukaan, mrd.€

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintakate	-28,57	-29,84	-30,53	-32,05	-32,89	-33,96	-35,06
Verotulot	22,43	23,02	23,60	24,60	24,72	25,37	26,11
Valtionosuudet	8,50	8,68	10,69	10,06	10,28	10,92	11,32
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,31	0,36	0,38	0,34	0,30	0,28	0,25
Vuosikate	2,67	2,22	4,13	2,94	2,42	2,62	2,63
Poistot	-2,82	-2,94	-3,04	-3,14	-3,24	-3,34	-3,44
Satunnaiset erät, netto	0,07	0,40	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Tilikauden tulos	-0,08	-0,32	1,22	-0,07	-0,70	-0,60	-0,69
Tulorah. korjauserät	-0,57	-0,89	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65
Tulorahoitus, netto	2,16	1,73	3,61	2,42	1,90	2,10	2,11
Investoinnit, netto	-3,87	-4,05	-4,45	-4,46	-4,40	-4,31	-4,36
Rahoitusjäämä ¹⁾	-1,71	-2,32	-0,83	-2,04	-2,50	-2,22	-2,26
Lainakanta	19,44	21,94	23,05	25,36	28,13	30,62	33,15
Rahavarat	6,04	6,31	6,80	7,28	7,77	8,26	8,75

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

**Myös
kuntatalousohjelman
koko maan
kehitysarviosta julkaistiin
kuntakohtaiset
painelaskelmat.**

**Löytyy tämän tiedotteen
lopun excel-
liitetiedostosta.**

**KUNTA
LIITTO**

**“Lisätietoa
budjetista ja
ennustetietoutta
pääekonomistin
palstalta
(katsaukset ja diaesitykset)”**

Minna Punakallio
pääekonomisti
@MinnaPunakallio

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095

minna.punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi

Ajankohtaiset valtionosuusasiat

Taloustorstai 8.10.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

Koronavirukseen varautuminen

Brexit

Tiedote- ja uutisarkisto

Päätökset

Kolumnit

Uutiskirjeet

Tapahtumat

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

Vuoden 2021 kuntatalousohjelma on julkaistu

Valtiovarainministeriö 5.10.2020 12.36

Valtion tukitoimenpiteet vahvistavat kuntatalouden tilaa merkittävästi vuosina 2020 ja 2021. Kuntatalouden kehitysnäkymät pysyvät kuitenkin vaikeina, sillä tukitoimenpiteillä ei pystytä korjaamaan kuntataloutta jo pitkään vaivannutta tulo- ja menokehityksen rakenteellista epäsuhtaa.

Syksyn 2020 kuntatalousohjelma on laadittu vuoden 2021 valtion talousarvioesityksen yhteydessä. Ohjelmassa

esitetyn arvion mukaan kuntatalouden kehitysnäkymät ovat syksyllä 2020 haasteelliset. Kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019, yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana.

Kuntatalouden kehitysnäkymät pysyvät vaikeina

**Tsekkaa
sivun
liitteet!**

Valtiovarainministeriö julkaisi
Kuntatalousohjelmassa käytetyn
kuntatalouden painelaskelman 5.10.2020.

**Laskelma sisältää
kuntakohtaisia tietoja
vuosista 2020-2024
– myös valtionosuuden
ennakkolaskelmat!**

**KUNTA
LIITTO**

**Vuoden 2021
valtionosuus-
laskelmassa (VM)
on otettu huomioon
valtion talousarvio
vuodelle 2021 ja
hallituksen
koronatukipaketit.**

**KUNTA
LIITTO**

Vuoden 2020 valtionosuudessa huomioon otetut osat tukipaketteja (6/2020 ja 9/2020)

KORONA TUKIPAKETTI 8.6.2020				
A) €/asukas	B) kunnallis- verojen suht.	C) alle 18-v	D yli 64 v.	YHTEENSÄ
32,8		106,73	50,07	
25 %	51 %	16 %	8 %	100 %
180 010 664	370 000 000	112 300 132	59 994 725	722 305 521

KORONA TUKIPAKETTI 16.9.2020		
A) €/asukas	B) kunnallis- verojen suht.	YHTEENSÄ
24,23		valtio
33 %	67 %	
132 977 390	267 000 000	399 977 390

Vuoden 2021 valtionosuus

- **Indeksikorotus +2,4 %**
- **Valtionosuusprosentti 25,67 %**
- **Tukipaketti lisää valtionosuutta +280 milj. €**
- **Tulopohjan tasaus päivittyy vielä vuoden 2019 verotuksen valmistuessa**

**Ennakkolaskelmaa
vuoden 2021
kotikuntakorvauksista
ei ole.**

Lisätiedot: VM

**KUNTA
LIITTO**

Budjettiriihi 16.9.2020

**”Hallitus esittää
kuntatalouden
tukemiseen noin
4 miljardin euron
kokonaisuutta.”**

**Koronakulut
2 mrd. €**

2020
2021

**Tukipaketti
1,45 mrd. €**

2020
2021

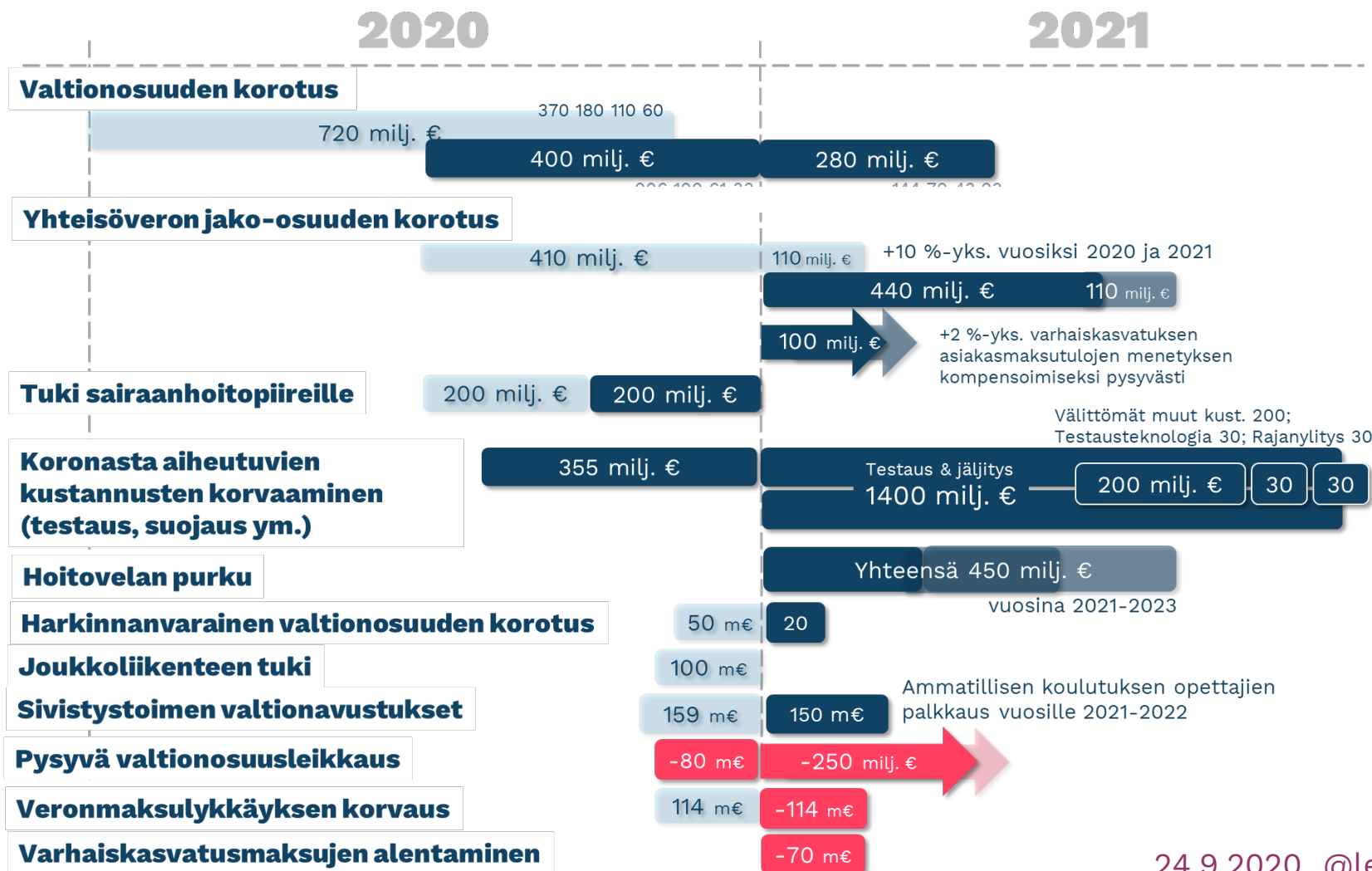
**Hoito- ja palveluvelan purku
0,45 mrd. €**

2021
2022
2023

**KUNTA
LIITTO**

Hallituksen kehysriihi 4/2020 ja budjettiriihi 9/2020

Kuntatalouden tukipaketit 2020 ja 2021

Kuntatalouden tukipaketti valtion v. 2020 4. lisätalousarviossa 2.6.2020

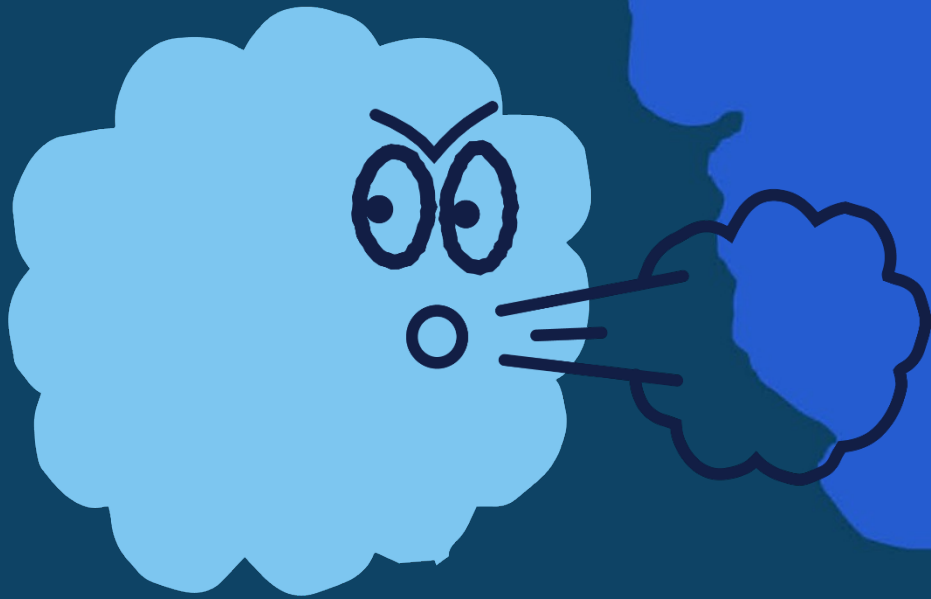
Budjettiriihen päätökset 16.9.2020 kuntatalouden lisätuesta

Kuntien peruspalveluiden rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset.

24.9.2020 @lehtonenKL

**KUNTA
LIITTO**

Valtion budjetti (5.10.) antaa ristiriitaista tietoa siitä, kumpaa 280 miljoonan euron valtionosuuslisäyksellä halutaan tehdä, kompensoida kunnille koronamenetyksiä vai poistaa kiky-leikkauksen vaikutus vuodelta 2021.

**Samalla rahalla ei voi
sekä tukea kuntien
koronamenetyksiä että
kompensoida
kilpailukyky sopimukseen
liittyvää leikkausta.**

Valtion talousarvio 2021 (5.10.2020)

Mitä 280 miljoonan euron valtionosuus-lisäyksellä halutaan kompensoida (A vai B)?

A — valtionosuuden kertaluonteinen lisäys kompensoimaan kuntien verotulojen alenemista (tässä on otettu huomioon valtionosuuden kertaluonteinen 280 milj. euron lisäys sekä kiky-sopimukseen liittyvän 233,6 milj. euron leikkauksen poistuminen v. 2021)

B Kertaluonteinen lisäys kompensoimaan kunnille mm. koronavirustilanteesta aiheutunutta verotulojen alenemista

A Kilpailukyky sopimus päättyi 1.9.2020, jolloin myös valtionosuuteen tehdyn kiky-leikkauksen peruste poistui.

Kiky-leikkaus päätettiin kuitenkin jättää pysyvänä valtionosuusleikkauksena vähentämään kuntien valtionrahoitusta.

Tämä pysyvä leikkaus vähentää kuntien valtionosuus joka vuosi **noin -250 milj. euroa.**

B Koronaepidemia heikentää kuntien ja kaupunkien taloutta arviolta **-1 700 miljoonalla eurolla** vuonna 2021.

Merkittävimmät vaikutukset tulevat verotulojen ja toimintatuottojen romahtamisen kautta.

Koronakustannusten korvaaminen kunnille ja sairaanhoidopiireille vuonna 2020

**KUNTA
LIITTO**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

4. lisätalousarvio (6/2020)

Koronatuki sairaanhoitopiireille +200 miljoonaa euroa vuonna 2020

Hakuaika päättynyt 25.9.

Valmistelu käynnissä. Päätökset marraskuussa. Maksatus joulukuussa.

**KUNTA
LIITTO**

6. lisätalousarvio (24.9.2020)

Koronatuki HUSille +200 miljoonaa euroa vuonna 2020 testauksiin rajalla

Valtion talousarvioesitykset

[Etusivu](#) [2021](#) [2020](#) [2019](#) [2018](#) [Aiemmat talousarviot](#) [Ohje](#) Valtiovarainministeriö Svenska

[Laajennettu haku Tyhjennä](#)

Sisällysluettelo

- ▼ HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
 - Yleisperustelut
 - Numerotaulu
 - Tuloarviot
 - ▼ Määrärahat
 - ▼ 33. Sosiaali- ja terveysministeriö
 - ▼ 60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudessa
 - 38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19 kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)**

Talousarvioesitys 2020

38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19 kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 200 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää covid-19 testaukseen aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina julkisen terveydenhuollon yksiköille.

Selvitysosa: Määräraha aiheutuu valtioneuvoston 11.9.2020 tekemästä periaatepäätöksestä hybridistrategian toteuttamiseksi rajat ylittävissä liikenteessä ja matkustamisessa, joka edellyttää rajanylityksiin liittyvän testauksen kapasiteetin ja analyysitoiminnan pikaista nostoa 10 000 testillä/päivä. Tämä on osa hallituksen ehkäise-testaa-jäljitä-eristä-hoida -strategian toteutusta.

Rajanylityksiin liittyvän testauskapasiteetin nostosta ja analyysitoiminnasta aiheutuvat kustannukset korvataan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille (HUS) valtionapuviranomaisen hyväksymien kustannusten mukaisesti. Rajanylityksiin liittyvän testauksen tarpeet ylittävää kapasiteettia kohdennetaan tarpeen mukaan sairaanhoitopiiriin omien tai muiden sairaanhoitopiirien testien tekemiseen.

2020 VI lisätalousarvio	200 000 000
-------------------------	-------------

Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto, vaihde 0295 16001
valtiovarainministerio@vm.fi
[Saavutettavuusseloste](#)

Valmistelu käynnissä?

KUNTA-
LIITTO

7. lisätalousarvio, VM:n ehdotus (2.10.2020)

Koronakustannusten korvaus +355 miljoonaa euroa vuonna 2020

”Valtionavustukset korvataan valtionapuviranomaisen hyväksymien kustannusten mukaisesti.”

→ Kustannuserittelyt käyntiin viimeistään nyt!

Valtion talousarvioesitykset

Etusivu 2021 2020 2019 2018 Aiemmat talousarviot Ohje Valtiovarainministeriö Svenska

Hae

[Laajennettu haku Tyhjennä](#)

Sisällysluettelo

- ▼ VALTIOVARAINMINISTERIÖN I
 - Tuloarviot
 - ▼ Määrärahat
 - 22. Tasavallan presidentti
 - 23. Valtioneuvoston kanslia
 - 24. Ulkoministeriön hallinnon
 - 25. Oikeusministeriön hallinnon
 - 26. Sisäministeriön hallinnon
 - 27. Puolustusministeriön hallinnon
 - 28. Valtiovarainministeriön hallinnon
 - 29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon
 - 30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon
 - 31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnon
 - 32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon
 - ▼ 33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon
 - 01. Hallinto
 - 02. Valvonta
 - 03. Tutkimus- ja kehittäminen
 - 10. Perhe- ja asumiskustannukset
 - 20. Työttömyysturva
 - 30. Sairausvakuutus
 - 40. Eläkkeet
 - ▼ 60. Kuntien järjestämä sosiaalinen ja terveydenhuolto
 - 35. Valtion rahoitus Yliopistojen

Talousarvioesitys 2020

38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19 kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 355 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 355 000 000 euroa covid-19 testauksesta ja jäljittamisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu hallituksen päivitetystä koronaviruksen testausstrategiasta viruksen leviämisen torjumiseksi. Päivitetyn testausstrategian mukaisesti testiin tulee päästä yhdessä vuorokaudessa ja testitulosta saatava yhdessä vuorokaudessa. Tavoitteeseen pääsemiseksi testauskapasiteetti nostetaan 20 000 näytteeseen vuorokaudessa, minkä lisäksi rajanylitykseen liittyvä testauskapasiteetti on noin 10 000 vuorokaudessa. Lisäksi huolehditaan riittävästä jäljitysresurssista tartuntaketjujen katkaisemiseksi.

Kuntien, kuntayhtymien ja Ahvenanmaan maakunnan avustujajärjestelmän kokonaisuus määrittellään sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön yhteistyönä siten, että kannustimet kustannustehokkaiseen toimintaan säilyvät. Valtionavustukset korvataan valtionapuviranomaisen hyväksymien kustannusten mukaisesti.

2020 VII lisätalousarvio	355 000 000
2020 VI lisätalousarvio	200 000 000

Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto, vaihe 0295 16001
valtiovarainministerio@vm.fi
[Saavutettavuusseloste](#)

Valmistelu käynnissä?

**KUNTA
LIITTO**

Budjettiriihi 9/2020

Lisäavustus sairaanhoitopiireille +200 miljoonaa euroa vuonna 2020

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Asia **STM & VM** valmistelussa. Jakoperusteista ei lisätietoa.
Ehkä samat perusteet kuin toinen 200 miljoonaa?

The background is a vibrant, abstract composition. It features a large, bright yellow area on the left, which transitions into a white space filled with red and blue splatters and brushstrokes on the right. A prominent diagonal brushstroke in yellow and red runs from the top left towards the bottom right. The text 'KUNTA LIITTO' is centered in a bold, purple, serif font.

KUNTA LIITTO

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hae

Vastuualueet + Ajankohtaista Hankkeet ja säädösvalmistelu Julkaisut Ministeriö Yhteystiedot

Koronavirukseen varautuminen
Brexit
Tiedote- ja uutisarkisto
Päätökset
Kolumnit
Uutiskirjeet
Tapahtumat
Verkkolähetykset
VM sosiaalisessa mediassa
Tilaa aineistoja

Kuntien harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haki 146 kuntaa

Valtiovarainministeriö 1.9.2020 15.37
TIEDOTE

Kuntien harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haki tänä vuonna 146 kuntaa ja haettu avustussumma oli yhteensä 342 miljoonaa euroa. Keskimäärin korotusta haettiin 102 euroa asukasta kohden. Korotukseen on käytettävissä enintään 60 miljoonaa euroa.

Hakijakuntien väestömäärä vaihteli hieman yli 900 asukkaasta lähes 300 000 asukkaaseen. 93 hakijakunnassa on alle 10 000 asukasta, ja 17 hakijakunnassa oli yli 50 000 asukasta.

Kuntien hakemat summat puolestaan vaihtelevat 200 000 eurosta 16 miljoonaan euroon.

Vuonna 2019 avustusta haki 89 kuntaa ja sitä myönnettiin 21 kunnalle yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Kuntien harkinnanvaraisesta korotuksesta päättää valtioneuvosto kuntaministeri **Sirpa Paateron** esityksestä. Korotukset maksetaan kunnille tämän vuoden loppuun mennessä.

Haettu summa

342

milj. euroa

Jaossa **10** + 50 milj. euroa vuonna 2020

Päätöksiä
valmistellaan
VM:ssä.
Päätökset
marraskuun
loppuun
mennessä.
Maksatus
joulukuussa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vastuualueet

Ajankohtaista

Hankkeet ja säädösvalmistelu

Julkaisut

M

Koronavirukseen varautuminen

Brexit

Tiedote- ja uutisarkisto

Päätökset

Kolumnit

Uutiskirjeet

Tapahtumat

Verkkolähettykset

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

Hallitus päätti vuoden 2020 lisätalousarvioesityksestä

Valtioneuvoston viestintäosasto, Valtiovarainministeriö 3.9.2020 13.36

TIEDOTE 550/2020

Hallitus p
viidennes
ehdottaa
väliaikaise
Esitys kes
määräraha
jo ennen v
lisätalous
annettava

PINNALLA: [opetus](#) [koulutus](#) [koronavirus](#)

Kuntalehti

UUTISET

TYÖPAIKAT

MIELIPIDE

MEDIATIED

Talous

Tuore arvio: Yritysten maksujärjestelymuutosten aiheuttama lovi kuntien verokertymään odotettua pienempi

Kuva: Pixabay

25.8.2020 klo 8:32

547
milj. €

118
milj. €

114
milj. €

KUNTA
LIITTO

HUOM! Lokakuun
valtionosuusmaksatus muuttuu

Muuta ajankohtaista valtionosuuksista

- OPH:n tiedonkeruu 20.9. tilanteesta

Esi- ja perusopetuksen VOS-rahoituksen (OKM) tiedonkeruut syksyllä 2020

- Tilastokeskus ei enää syksyllä 2020 toteuta syksyn tilastointipäivän 20.9. *Järjestäjä- ja oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat* -tiedonkeruuta.
- Opetus- ja kulttuuritoimen VOS-rahoituksen laskentaan esi- ja perusopetuksen oppilasmäärät tilastointipäivänä 20.9.2020 haetaan KOSKI-tietovarannosta.
- Esi- ja perusopetuksen käytettävät 20.9.2020 tilanteen tiedot poimitaan KOSKI-tietovarannosta 1.10.2020.
- Esi- ja perusopetuksen järjestäjille julkaistaan 10.-14.9.2020 ennakkoraportointi valtionosuusrahoituksen tiedoista [päivän 9.9.2020 tilanteesta](https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=85036904). <https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=85036904>
- Lisäksi Opetushallituksen erillisessä syksyn perustietokyselyssä kysytään kunnallisilta esi- ja perusopetuksen järjestäjiltä perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltaapäivätoimintaan tiedot ja esi- ja perusopetuksen ja aamu- ja iltaapäivätoiminnan järjestämisen tiedot. Sekä kunnallisilta ja perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämisluvan saaneilta esi- ja perusopetuksen järjestäjiltä perusopetukseen valmistavan opetuksen tiedot vuodelta 2019 ja alkuvuodelta 2020.

Tilastokeskuksen Opiskelijakysely 10.9.-10.10.2020

- Myös Tilastokeskus kerää syksyllä 2020 oppilaitoksilta 20.9. tilanteen mukaiset opiskelijamäärät eri koulutusmuodoissa *Opiskelijakyselyssään*.
- Tiedot kerätään, koska kaikkien koulutusmuotojen tietoja ei ole KOSKI-tietovarannossa. Opiskelijamäärätietoja käytetään myös KOSKI-tietojen tarkistamiseen.
 - Tiedot kerätään tilastolain nojalla ja käytetään oppilaitosrekisterin opiskelijamäärien päivittämiseen sekä KOSKI-tietojen tarkistamiseen.
- Tilastokeskuksen *Opiskelijakyselyssä* keräämiä tietoja ei käytetä valtionosuusrahoituksen laskennassa, vaan Opetushallituksen valtionosuusyksikkö tekee oman tiedonhaun KOSKI-tietovarannosta ja kysyy omassa perustietokyselyssään 20.9.2020 ne tiedot, joita KOSKI-tietovarannosta ei saada.
 - Tiedot kerätään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 58 §:n ja asetuksen (1766/2009) 25 §:n nojalla.

Muut tiedonkeruut

- Tilastokeskus keräsi keväällä 2020 *Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauskyselyssä* tiedot esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaista ja heidän kotikunnastaan. Oppilasmäärät olivat 31.12.2019 tilanteen mukaisia.
- Tilastokeskus on toimittanut keväällä 2020 lomakkeella kerätyt tiedot valtiovarainministeriöön vuoden 2021 kotikuntakorvausten maksatusta varten.
- Kyselyssä kerättyjä oppilaiden ikätietoja käytetään myös koulutustilastojen laadinnassa.
- Myös valtionvarainministeriö siirtyy käyttämään KOSKI-tietovarannon tietoja kotikuntakorvausten maksatuksessa.

Esi- ja perusopetuksen lisärahoitukset OKM 1/2

Rahoituslainmukainen toiminta	Kerroin (2020) per oppilas/läsnäolokuukausi/kurssi	Kunnallisen yksikköhinta (2020)	Yksityisen yksikköhinta (2020)	VOS 2021 suorite
Lisäopetus (2 §, 2 mom. 1)	1,26 (per oppilas)	8.239,78 EUR	8.575,14 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Pidennetty oppivelvollisuus; 5-vuotiaiden esiopetus (2 §, 2 mom. 3a)	1,41 (per oppilas)	9.220,70 EUR	9.595,98 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Pidennetty oppivelvollisuus; vaikeimmin kehitysvammaiset (2 §, 2 mom. 4 ja 29 § 2 mom.)	4,76 (per oppilas)	31.128,04 EUR	32.394,96 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Pidennetty oppivelvollisuus; muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset vammaisoppilaat (2 §, 2 mom. 4 ja 29 § 2 mom.)	2,97 (per oppilas)	19.422,33 EUR	20.212,82 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Sisäoppilaitoslisä (2 §, 2 mom. 5)	0,46 (per oppilas)	3.008,17 EUR	3.130,61 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Koulukotikorotus (2 §, 2 mom. 5)	1,86 (per oppilas)	12.163,48 EUR	12.535,68 EUR	Oppilasmäärä 20.9. KOSKI
Joustavan perusopetuksen lisä (2 § 2 mom. 6)	Talousarvioon perustuva	2.564,33 EUR		Oppilasmäärä 20.9. KOSKI

Esi- ja perusopetuksen lisärahoitukset (OKM) 2/2

Rahoituslainmukainen toiminta	Kerroyn (2020) per oppilas/läsnäolokuukausi/kurssi	Kunnallisen yksikköhinta (2020)	Yksityisen yksikköhinta (2020)	VOS 2021 suorite
Perusopetukseen valmistava opetus (2 §, 2 mom. 3b)	0,186 (per läsnäolokuukausi)	1.216,35 EUR	1.253,57 EUR	Toteutuneet läsnäolokuukaudet vuonna 2019 Opetushallitus kysyy → KOSKI
Aikuisten perusopetus (perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettu opetus pl. 2 momentin mukainen)	0,046 (per kurssi)	300,82 EUR	310,02 EUR	Toteutuneet kurssit vuonna 2019 KOSKI
Aineopetuksen kurssit (perusopetuslain 46 §:n 2 momentissa tarkoitettu opetus)		251,13 EUR	261,35 EUR	Toteutuneet kurssit KOSKI
Ulkomailla järjestettävä perusopetuslain mukainen opetus (2 §, 2 mom. 9)	1,23 (per oppilas)		8.289,73 EUR	KOSKI Opetushallitus kysyy
Yksityisen opetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen (2 §, 2 mom. 7) - 6-vuotiaat - 7-12-vuotiaat - 13-15-vuotiaat	(94% kotikuntakorvauksen perusosasta) 0,61 1,00 1,60		4.055,91 EUR 6.649,03 EUR 10.638,45 EUR	Oppilasmääräarvio 20.9. Opetushallitus kysyy
Perusopetuslain 7 §:ssä tarkoitettuun yksityisen koulutuksen järjestäjän järjestämislupaan sisältyvän kaksivuotisen esiopetuksen ensimmäiseen vuoteen niiden oppilaiden osalta, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna (2 §, 2 mom. 11)	0,61 (per oppilas)		4.095,66 EUR	KOSKI/ Opetushallitus kysyy

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Rahoituslainmukainen toiminta	Kerroin (2020) per oppilas/läsnäolokuukausi/kurssi	Kunnallisen yksikköhinta (2020)	Yksityisen yksikköhinta (2020)	VOS 2021 suorite
Perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta (keskimäärin 3 ja/tai 4 tuntia/päivä)	Valtion talousarvion mukainen tuntimäärä	26,00 euroa/ ohjaustunti		Ohjaustunnit Syksy 2019 ja kevät 2020

Valtionavustukset

Joukkoliikenteen koronatuella korvataan lipputulojen menetyksiä

Julkaistu 30.09.2020 13:09

Joukkoliikenteelle koronatilanteen vuoksi myönnetyllä lisätuella pystytään korvaamaan reilut 47 % suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen lipputulojen menetyksistä. Lisäksi tuetaan joukkoliikenteen kehityshankkeita.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on tehnyt joukkoliikenteen koronatuon päätökset 30.9.2020. Joukkoliikenteelle myönnetyllä 100 miljoonan euron lisärahoituksella tuetaan palvelutason turvaamista koronatilanteen pitkittyessä sekä pyritään varmistamaan nykyisten joukkoliikenteen kehittämishankkeiden jatkuvuus. Lisäksi tuella edistetään uusia kehittämistoimenpiteitä.

Päätös 30.9.2020

100

miljoonaa euroa

Opetus- ja kulttuuritoimen ajankohtaisia valtionavustus-hakuja 2020

Erasmus+
avustushakuja
lokakuussa!

AJANKOHTAISET VALTIONAVUSTUSTÄRPIIT LOKAKUUSSA

Valtionavustus	Hakuaika päättyy
Ammatillisen koulutuksen laatu- ja tasa-arvo https://www.oph.fi/fi/funding-release/oikeus-osata-valtionavustushaku-ammattillisen-koulutuksen-laadun-ja-tasa-arvon	15.10.2020
Kirjastojen lasten ja nuorten e-aineistolisenssit https://minedu.fi/-/erityisavustus-yleisten-kirjastojen-e-palveluiden-laajentamiseen-ja-lukutaidon-vahvistamiseen	15.10.2020
Digitaalinen kulttuuriperintö ja museoiden digitaaliset palvelut https://minedu.fi/-/digitaalisen-kulttuuriperinnon-saatavuus-ja-sailyttaminen	15.10.2020
Varhaiskasvatuksen ja opetushenkilöstön osaamisen kehittäminen https://minedu.fi/-/erityisavustus-varhaiskasvatuksen-ja-opetustoimen-henkiloston-osaamisen-kehittamiseen-ja-korkeakoulutuksen-verkostomaiseen-kehittamiseen	5.11.2020
Kansanopistojen ja kansalaisopistojen rakenteellinen kehittäminen https://minedu.fi/-/kansalaisopistojen-ja-kansanopistojen-rakenteellinen-kehittaminen	4.11.2020

KATSO LISÄÄ RAHOITUSMAHDOLLISUUKSISTA

Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Aluehallintovirastojen avustusrahoitus sekä muut avustusrahoitusta myöntävät tahot.

<https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/opetus-ja-kulttuuri/opetus-ja-kulttuuritoimen-talous-ja-rahoitus/opetus-ja-kulttuuritoimen-valtionavustukset>

Kiitos!

Sanna Lehtonen

Suomen Kuntaliitto

p. 050 575 9090

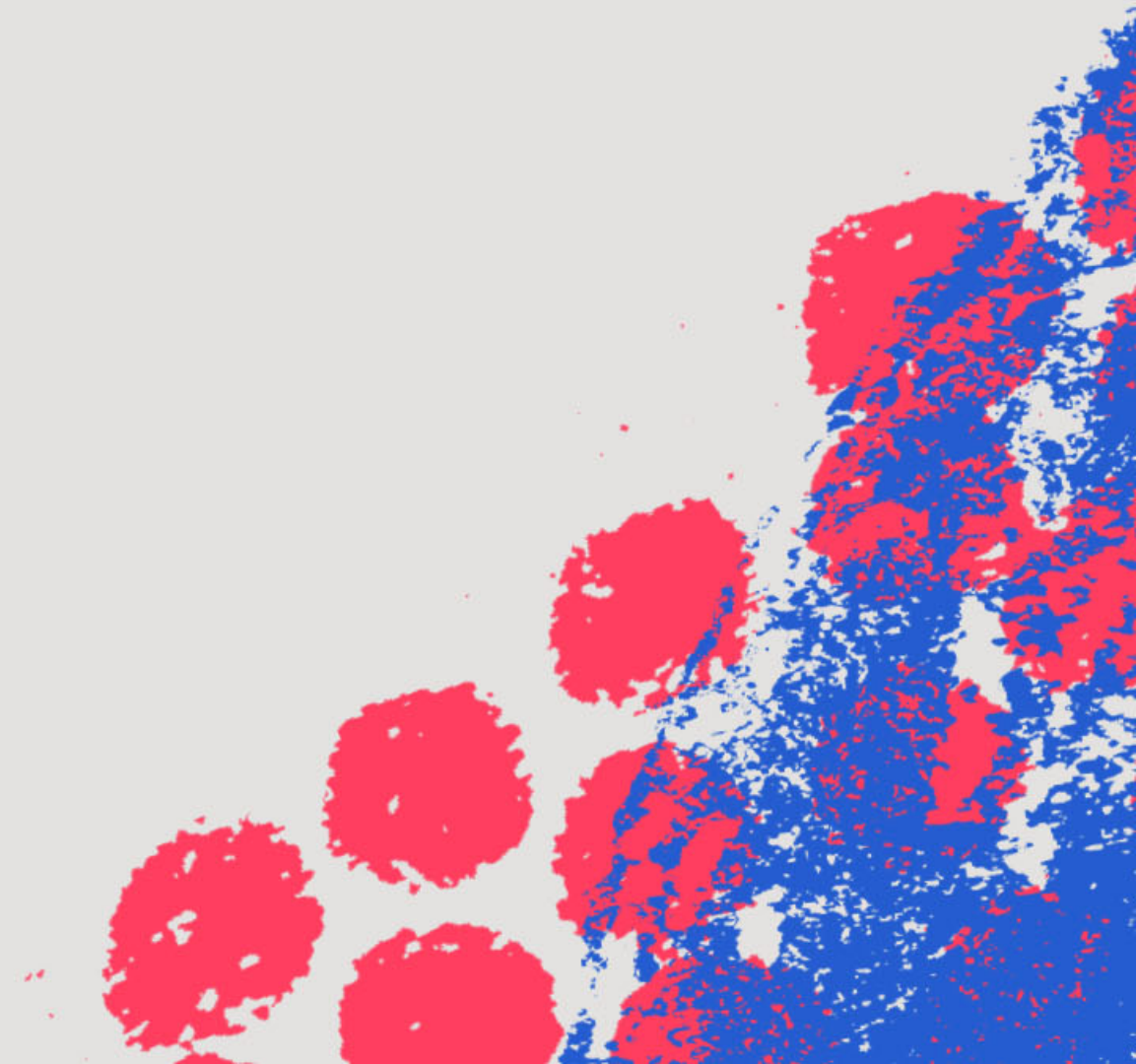
Sanna.Lehtonen@Kuntaliitto.fi

Twitter: **@lehtonenKL**

Taloustorstai 8.10.2020

Verotuksen ajankohtaiset

Benjamin Strandberg

Koko maan veroennustekkehikko 5.10.2020

Kuluva ja ensi vuosi pelättyä parempi, valtion tukitoimet
pääsyinä parantuneisiin arvioihin.

Epävarmuus koronan johdosta on kuitenkin yhä ilmeinen

Veroennusteen taustatiedot

- Lokakuun päivitys perustuu syksyn Kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä.
 - Kuluvan vuoden verotulojen kehitys on pelättyä parempi, joka myös on näkynyt viime kuukausien verotilityksissä.
 - Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus verotuloihin on kuitenkin yhä ilmeinen.
- Ennusteessa on huomioitu toteutuneet verotilitykset syyskuuhun 2020 asti, palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2019 ja ne perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (11.5.2020).
- Tämän lisäksi ennusteessa on huomioitu Verohallinnon 5.10. päivitetty ennakkotieto koskien koko maan maksuunpantuja kunnallis- ja yhteisöveroja verovuonna 2019 sekä budjettiriihessä päätetyt kuntaryhmän korotetut yhteisöveron osuudet verovuosille 2021-2024.

Kunnallisveroennuste tarkentunut ja nousee syyskuun arvioista

- Ansiotuloeria korotettu: verovuoden 2020 palkkasumman muutos parantui 0,6 % - yksiköllä syyskuun arviosta ja asettuu nyt **-2,5** %:iin
 - Samalla korotettiin muun muassa myös työkorvausten, hankintatöiden ja elinkeinotoiminnan ansiotulo-osuuksien tasoa.
 - Eläketulojen kehitys 2021 → toisaalta heikentynyt viime aikojen arvioiden mukaan
 - Pääosin näistä muutoksista johtuen maksettava kunnallisvero kasvaa noin **200 miljoonalla eurolla per vuosi.**
- Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 179 milj.€ vuonna 2021.
 - Tästä 172 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka olimme jo huomioineet aikaisemmissa ennusteissa.
 - Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin.
 - Arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutukset kunnallisverotuloihin vuonna 2021

Verovuosi 2021	Miljoonaa euroa
Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus	-172
josta progressiivinen tuloveroasteikko	-60
josta työtulovähennys	-72
josta perusvähennys	-40
Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen	5
Liikenteen työsuhde-etujen kasvattaminen	-7
Listamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöantien verokannustin	-2
Kone- ja laiteinvestointien korotetut poistot	-3

Veroperustemuutosten yhteisvaikutus kunnallisveroon on noin **-179** miljoonaa euroa joka kompensoidaan kuntakohtaisesti verotulomenetyksen korvauksia ensi vuoden valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Kunnallisverotilitysten jaksotus lokakuun veroennustekehikossa

1. Kunnallisveron jako-osuus verovuodelle 2020 **nousee 61,79 %:sta 62,27 %:iin** koronavirusepidemian, verovuoden 2019 ennakkotietojen ja pääomatulojen ennusteen alenemisen (erit. osinkotulojen) johdosta.
2. Verokorttiuudistuksesta johtuva ennakonpidätysten pienentyminen (arvio noin 300 milj. euroa).
3. Ennakonpidätysprosentti arvioidaan hieman korkeammaksi tänä vuonna. Maksujärjestelyehtojen muutoksesta johtuva verotulojen siirto arviolta 100 miljoonaa euroa.
4. Verokorttiuudistuksesta johtuen ennakkoveroja kertyisi aiempaa vähemmän

KUNNALLISVERON TILITYKSET				KOKO MAA , Milj.€		
TA -VUODEN ENNAKOT	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Koko maan kertymä	32 230	32 290				
Kuntaryhmän jako-osuus	0,6138	0,6179				
TA-vuonna tilitetään	0,9054	¹ 0,9092				
Arvioitu jako-osuuden oikaisu	¹²	¹⁴⁰				
Tilitys kunnille TA-vuodelta	17 912	18 140	18 460	18 960	19 580	20 210
Muutos %	² 0,6	³ 1,3	⁴ 1,8	2,7	3,3	3,2
Osuus maksettavasta %	91,4	91,5	91,5	91,4	91,4	91,4
TILITYKSET ED. VUODELTA	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Kuntaryhmän jako-osuus	0,6162	0,6138				
Ennakot (tammi-lokakuu)	1 015	1 370	1 630	1 660	1 720	1 760
Maksuunpanotilitys + muut	-108	40	-170	-180	-180	-180
Tilitys kunnille ed.vuodelta	907	1 410	1 460	1 480	1 540	1 580
TILITYKSET YHTEENSÄ	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Muutos %	2,6	2,9	1,7	2,6	3,3	3,1

Yhteisöveroennuste nousee selvästi syyskuun arvioista

- Kuntien yhteisöveroennuste nousee selvästi syyskuun arvioista osittain siitä syystä, että arvioitu maksettava yhteisövero kasvaa verovuosina 2020–2024
 - Verovuosi 2020 (kaikki veronsaajat): **+260** miljoonaa euroa
 - Verovuosi 2021 (kaikki veronsaajat): **+220** miljoonaa euroa
 - Verovuodet 2022–2024 (kaikki veronsaajat): **+300** miljoonaa euroa
- Voimakas nousu johtuu osittain myös korotetuista yhteisöveron jako-osuuksista, josta päätettiin budjettiriihessä.
 - Kuntien yhteisöveron jako-osuuteen tehdään näin ollen 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus myös vuodelle 2021 (KTO: 2021: +510 milj. € 2022: +50 milj. €)
 - Lisäksi kunnille kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen alentamiset korottamalla yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä verovuodesta 2021 eteenpäin. (KTO: 2021: +102 milj. €)
 - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennykset 2021–2024: **+0,4-0,5** % -yks.

Arvioitu kunnille maksettava yhteisövero 2019–2024 lokakuun veroennustekehikossa (vs. syyskuu)

MAKSETTAVA YHTEISÖVERO				KOKO MAA , Milj.€			
VEROVUOSI	2018	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
MAKSETTAVA YHTEISÖVERO	5 883	5 920	5 100	5 280	5 620	5 900	6 480
<i>Kuntaryhmän osuus</i>	<i>0,3135</i>	<i>0,3130</i>	<i>0,4213</i>	<i>0,4429</i>	<i>0,3422</i>	<i>0,3410</i>	<i>0,3257</i>
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	1 854	1 850	2 150	2 340	1 920	2 010	2 110
<i>Muutos %</i>	<i>8,0</i>	<i>-0,2</i>	<i>16,2</i>	<i>8,8</i>	<i>-17,9</i>	<i>4,7</i>	<i>5,0</i>

- Verovuosi 2019: **-60** milj. € -maksuunpanoarvio ennakkotiedon mukaan
- Verovuosi 2020: **+110** milj. € -korotettu maksuunpanoarvio
- Verovuosi 2021: **+700** milj. € -korotetut jako-osuudet selittää vajaa 90 %:ia
- Verovuodet 2022-2024: **+200** milj. € - tästä reilu puolet selittyy varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensatiolla.

Yhteisöveron kertymäarvio 2020–2024

1. Verovuoden 2019 veroja kertyy aikaisempia arvioita vähemmän (perustuu verotuksen ennakkotietoihin 5.10.)
2. Kuluvaan vuoden ennakoita kertyy tavanomaista vähemmän suhteessa maksettavaan yhteisöveroon, johtuen yritysten mahdollisuudesta hakea alennusta ennakoveroisin ilman erillistä selvitystä. Ensi vuonna edellisen verovuoden yhteisöveroja kertyy vastaavasti normaalia enemmän.
3. Ensi vuoden ennakot ovat yhä hieman normaalia alemmalla tasolla suhteessa maksettavaan yhteisöveroon. Vuosina 2022–2024 tilanne ”normalisoituisi” tältä osin

YHTEISÖVERON TILITYKSET						
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verovuodelta 2019	1 434	¹ 260	20	0	0	0
Verovuodelta 2020	119	² 1 550	400	50	0	0
Verovuodelta 2021		100	³ 1 790	400	10	0
Verovuodelta 2022			90	1 500	290	10
Verovuodelta 2023				90	1 560	300
Verovuodelta 2024					90	1 620
Verovuodelta 2025						90
TILITYKSET YHTEENSÄ	1 909	1 940	2 300	2 040	1 950	2 020
Muutos %	2,8	1,6	18,6	-11,3	-4,4	3,6

Verotulot kasvaa ennakoitua paremmin

Tulevaisuuden näkymät valitettavan sumuiset

- Kunnallisveron kuluvan vuoden kasvu selittyy pääosin verovuoden 2020 jako-osuusoikaisulla. Tuleville vuosille kasvu selittyy vahvistuneella veropohjalla
- Yhteisöveron kasvu selittyy pääosin jako-osuuskorotuksilla ja osittain parantuneilla maksuunpanoarvioilla.
- Kiinteistöveroissa vuodelle 2020 huomioitu maksuunpanoarvio koko maan tasolla ja arvio ennustevuosille 2020-2023 perustuu kiinteistökannan normaaliin kehitykseen.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ					KOKO MAA , Milj.€	
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	19 236	19 790	20 120	20 650	21 330	22 000
<i>Muutos %</i>	2,6	2,9	1,7	2,6	3,3	3,1
Yhteisövero	1 909	1 940	2 300	2 040	1 950	2 020
<i>Muutos %</i>	2,8	1,6	18,6	-11,3	-4,4	3,6
Kiinteistövero	1 870	1 910	1 960	1 980	2 000	2 020
<i>Muutos %</i>	3,1	2,1	2,6	1,0	1,0	1,0
VEROTULO KIRJATTAVA	23 015	23 640	24 380	24 670	25 280	26 040
<i>Muutos %</i>	2,6	2,7	3,1	1,2	2,5	3,0

Kuntaliiton uudet ”verotuotteet”

Valmistuneen verotuksen vertailutietoa
Kuntakohtaiset efektiiviset veroasteet jossa
verotulomenetysten kompensatit huomioitu

Kuntaliiton uusi tuote: Verotulojen kuntakohtaista vertailutietoa

- Kuntakohtaista vertailutietoa pääosin valmistuneesta verotuksesta 2018 mutta myös väestöstä ja ansiotulojen jakaumasta verovuosilta 2014-2018:
 - Vuosien 2014-2019 väestötiedot kuntakohtaisen veroennustekehikon ikäjakauman mukaan (alle 24 –vuotiaat, 25-64 –vuotiaat sekä yli 64 –vuotiaat)
 - Kunnallisveron alaiset ansiotulot verovuosilta 2014-2018
 - Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulosaajaryhmittäin
 - Maksettavan kunnallisveron ja efektiivisen veroasteen muodostuminen verovuonna 2018
 - Verotettavat tulot per verotettava verovuonna 2018 **postinumeroittain**
- Linkki Power BI sovellukseen löytyy [täällä](#) sekä kuntakohtaisilla veroennustesivustoilla

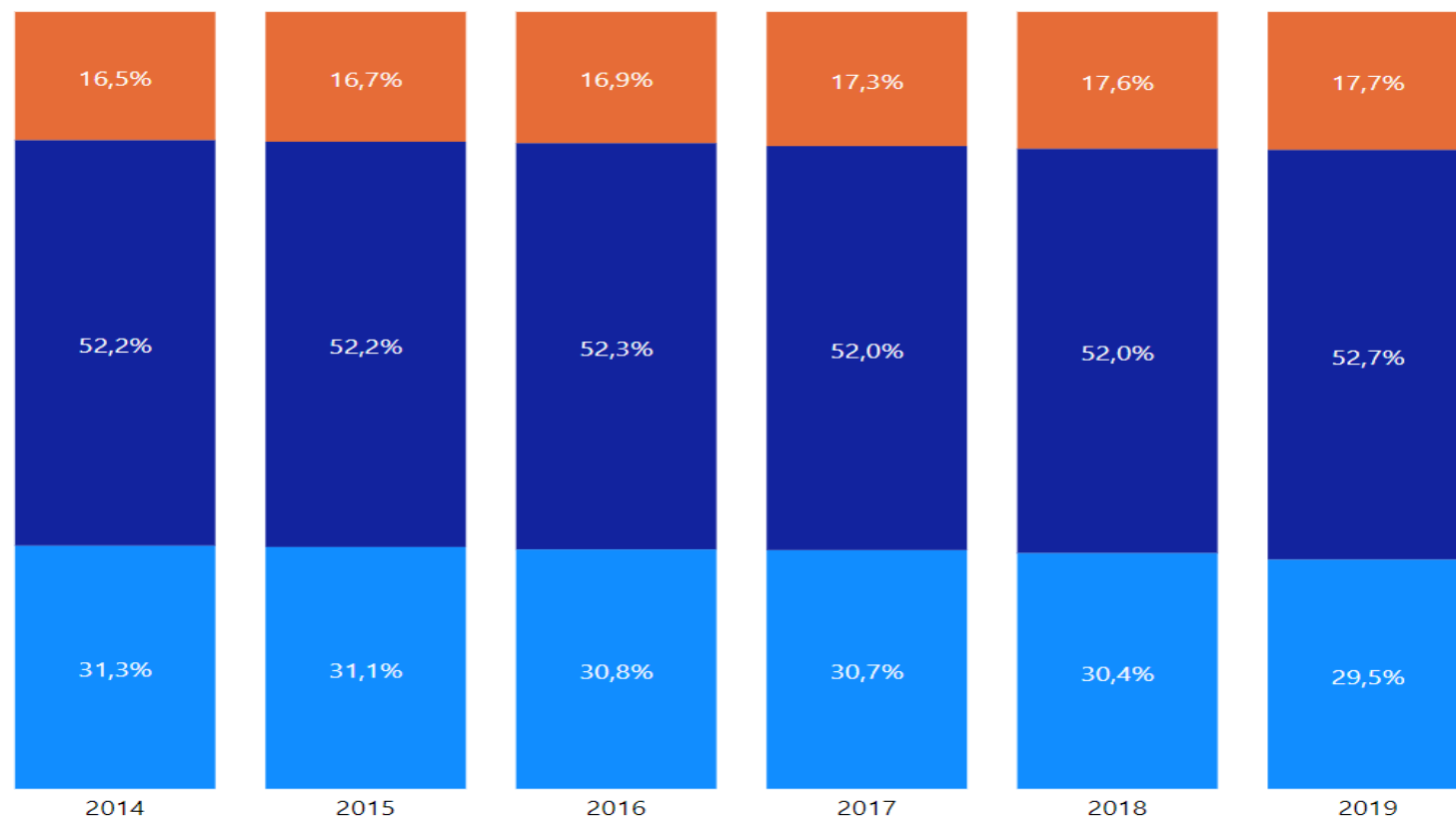
Kuntakohtaiset väestötiedot per 31.12.

Väestö 31.12. ikäryhmittäin

Ikäryhmät: 0-24 -vuotiaat 25-64 -vuotiaat Yli 64-vuotiaat

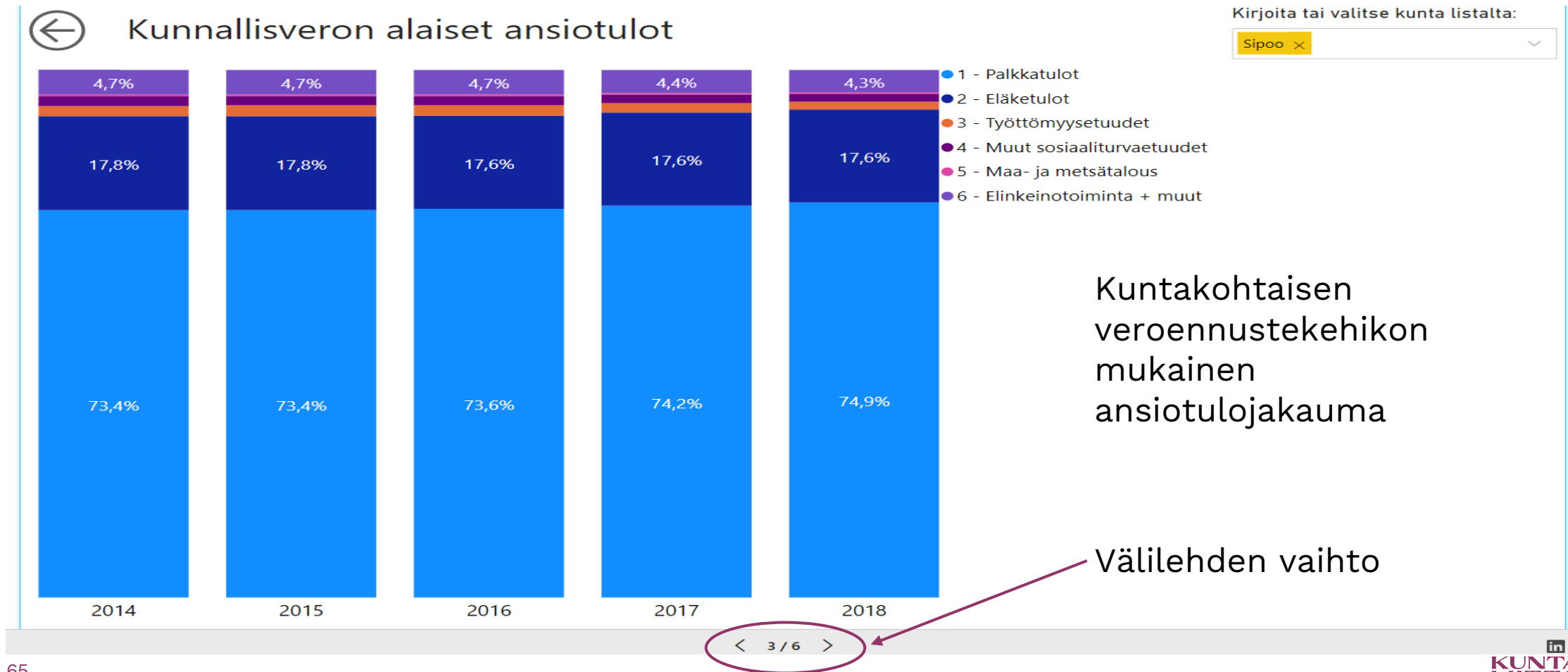
Kirjoita tai valitse kunta listalta:

Sipoo

Kuntakohtaisen
veroennustekehikon
mukainen
ikäjakauma

Kunnallisveron alaiset ansiotulot verovuosina 2014-2018

Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulosaajaryhmittäin verovuonna 2018

Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulonsaajaryhmittäin 2018

Valitse yksi tai useampi:

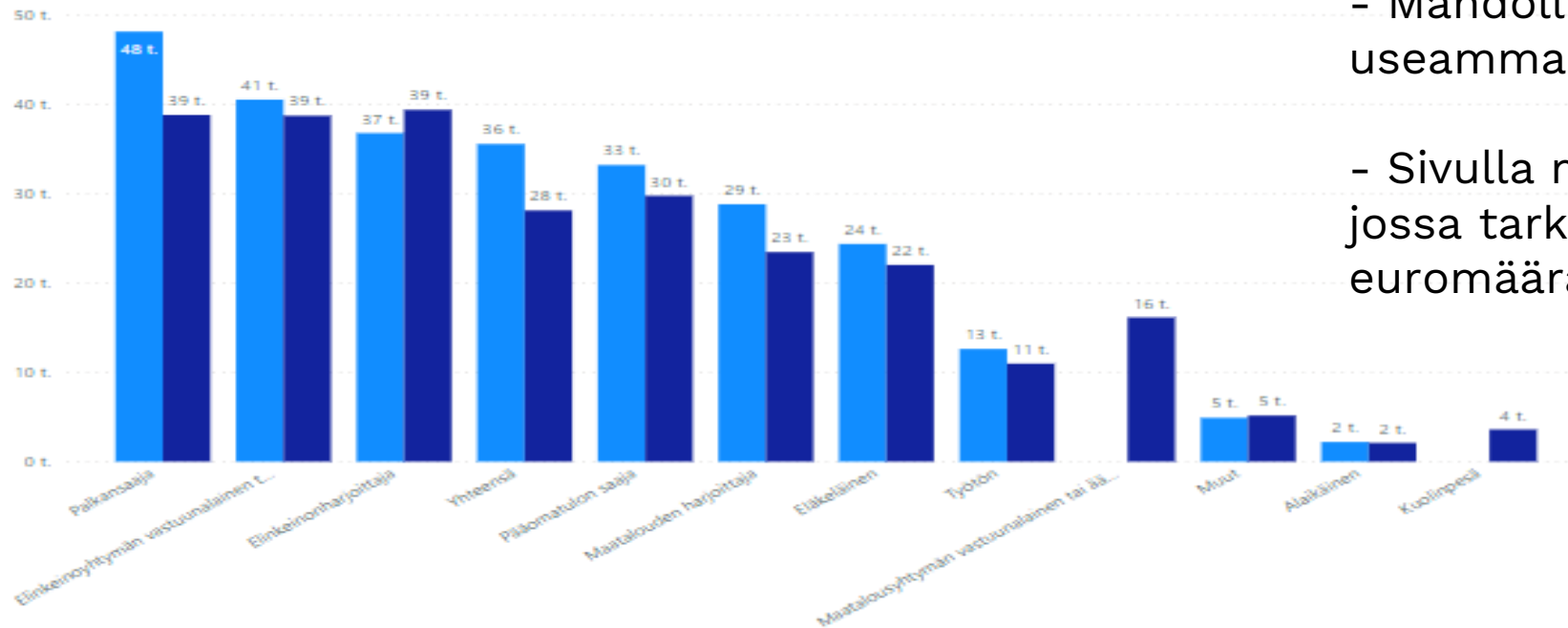
Sipoo

Tampere

€/saaja, tekijä Tulonsaajaryhma ja Alue

Alue ● Sipoo ● Tampere

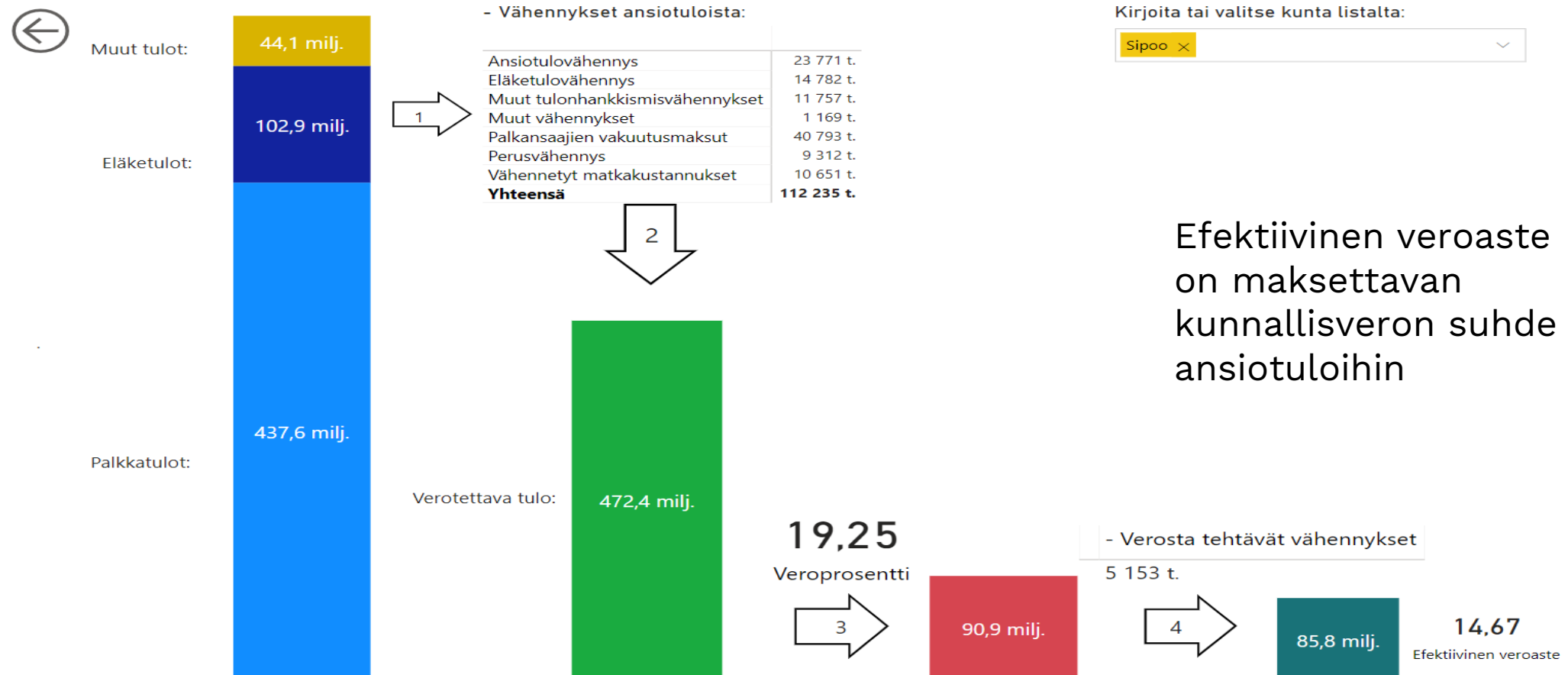

- Mahdollista valita useamman kunnan

- Sivulla myös taulukko jossa tarkemmat euromäärät

Maksettavan kunnallisveron ja efektiivisen veroasteen muodostuminen verovuonna 2018

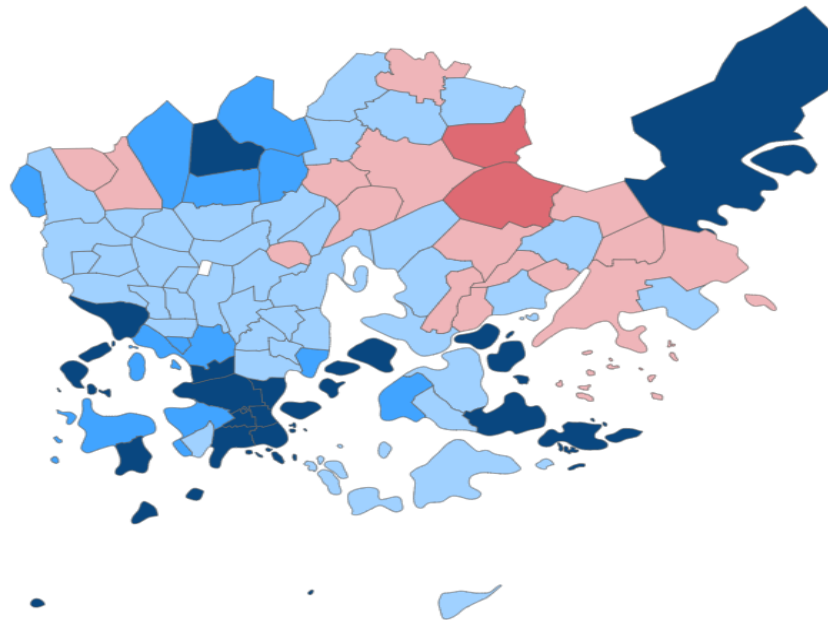
Verotettavat tulot per verotettava verovuonna 2018 postinumeroittain

← Verotettavat tulot per verotettava 2018

Valitse kunta listalta:

Helsinki

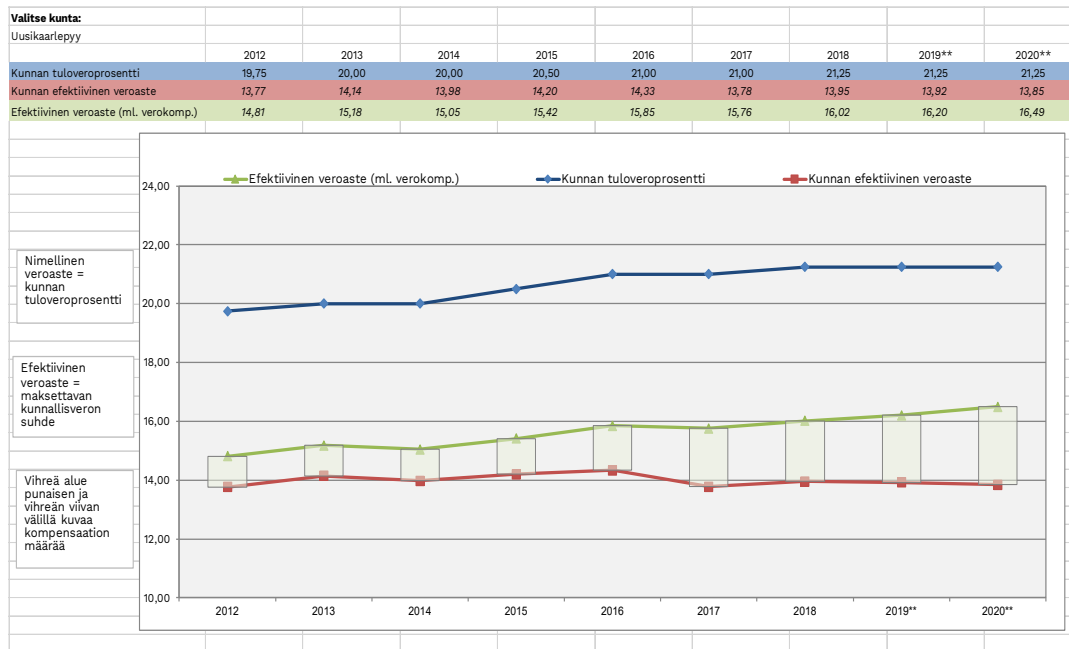

- a) Alle 20 tuhatta
- b) 20-25 tuhatta
- c) 25-30 tuhatta
- d) 30-40 tuhatta
- e) 40-50 tuhatta
- f) Yli 50 tuhatta

Tuloluokkien jakauma	kpl (koko maa)
a) Alle 20 tuhatta	695
b) 20-25 tuhatta	1280
c) 25-30 tuhatta	1466
d) 30-40 tuhatta	874
e) 40-50 tuhatta	95
f) Yli 50 tuhatta	43

Kaikki postinumeroalueet eivät noudata kuntarajoja. Siksi osa postinumeroalueista menee naapurikunnan puolelle.

Kuntaliiton päivitetty tuote: nimellinen vs. efektiivinen veroaste -taulukko

- Kuntakohtaiset nimelliset ja efektiiviset veroasteen vuosille 2012-2020*
- Verotulomenetysten kompensatio huomioitu veroasteessa (vihreä viiva ja alue)
- Kompensatio mitattu veroasteessa sekä kompensaaion määrä asukasta kohden
- Kuvaa veroasteen oikeaa tasoa – nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotukset pienenevät kuntien kesken

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/verotus/kuntien-veroprosentit/kuntien-veroprosentit/kuntien-veroprosentit-ja-efektiiviset-veroasteet>

Kiitos!

Benjamin Strandberg
Asiantuntija, Kuntatalous

Puh. + 358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Oppivelvollisuuden laajentaminen vuoden 2021 talousarviossa

Taloustorstai 8.10.2020

Kyösti Värri @KyostiVarri

**Rahoitus kunnille ja koulutuksen
järjestäjille
valtionosuusjärjestelmän kautta.**

Yleiskatteellista.

**Kunnat ja koulutuksen järjestäjät
päättävät käytöstä.**

Perusopetuksen järjestäjän ja kunnan vastuut - uudet tai laajenevat tehtävät

**Perusopetuksen
tehostettu opinto-
ohjaus**
(Perusopetuslaki 11 a §)

**Hakeutumisvelvol-
lisuuden ohjaus- ja
valvontavastuu**
(Oppivelvollisuuslaki 11 §)

”Kesäohjaus”

**Asuinkunnan
ohjaus- ja
valvontavastuu**
(Oppivelvollisuuslaki 14 §)

Valtion talousarvioesityksessä valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen **5,9 milj. €**

Lukio- tai ammatillisen koulutuksen järjestäjän vastuut - uudet tai laajenevat tehtävät

Koulutuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu
(Oppivelvollisuuslaki 12 §)

Oikeus maksuttomaan koulutukseen
(Oppivelvollisuuslaki 16-17 §)

- Oppimateriaalit
- Työvälineet (ml. tietokone), -asut ja -aineet
- Hankinta, ylläpito ja varastointi

Huom!

- Koulumatkat Kelan, ei koulutuksen järjestäjän korvattavina
- Koskee vain yhtä ikäluokkaa vuonna 2021

Valtion talousarvioesityksessä valtionosuus ammatilliseen koulutukseen **3,6 milj. €**.
Valtion talousarvioesityksessä valtionosuus lukiokoulutukseen **6,7 milj. €**.

Save the date

- Hallitus antanee lakiesityksensä to 15.10.2020 eduskunnalle
- **Kuntaliiton webinaari ke 21.10.2020 klo 9–10:**
 - **Lakiesityksen talousarviovaikutukset kunnille ja koulutuksen järjestäjille**
- (Lakiluonnos 30.4.2020 on [täällä](#).)

Budjettiriihen vaikutukset kuntien painelaskelmiin

Taloustorstai 8.10.2020

Tuomas Hanhela, FCG Konsultointi

Tilannekuva

✓ Painelaskelmalla pyritään kuvaamaan kuntatalouden tilaa

- ✓ Lasketaan kuntakohtaisesti
- ✓ Päivittyy aina, kun uutta tietoa tulee
- ✓ Laskenta perustuu 7.10.2020 tilannetietoon

Kuntatalouden tilanne ja kehitys oli heikko vuodenvaihteessa 2019/2020

- ✓ Negatiivisen vuosikatteen kuntia 65 kpl vuonna 2019
- ✓ Tuloveroprosentin korotuksia yli 50 kunnassa

Korona

- ✓ Verorahoituksen alenema
- ✓ Poikkeukselliset kustannukset

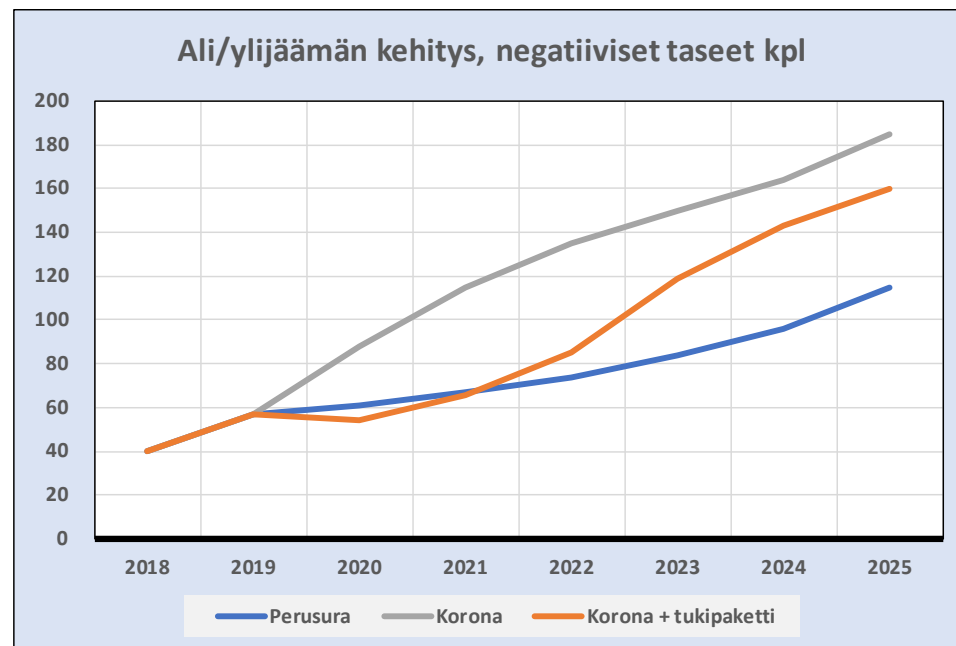
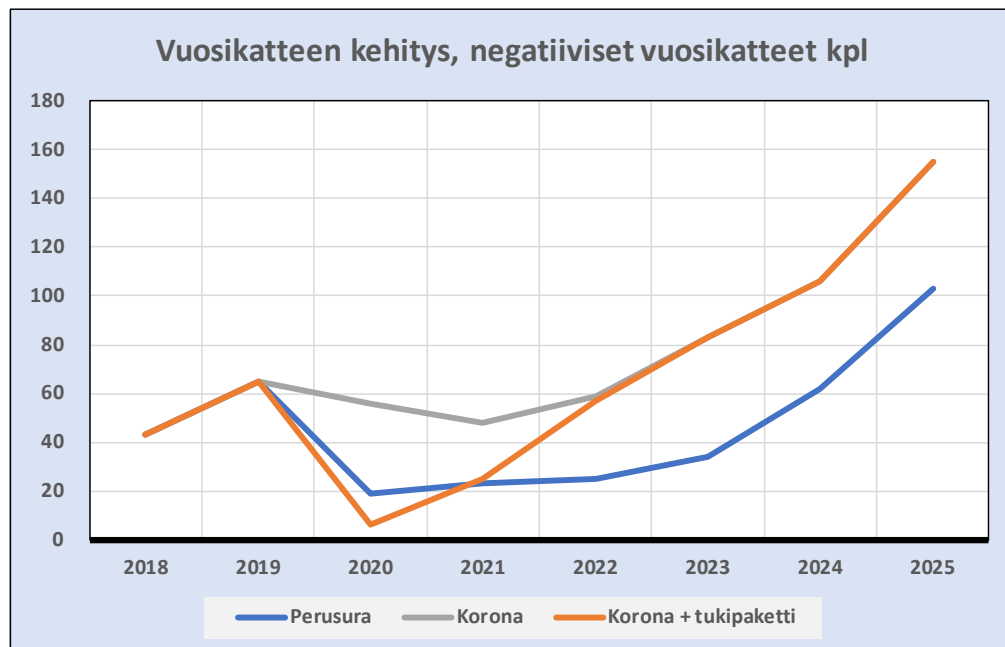
Tukipaketit 2020 ja 2021

- ✓ Lisätalousarviot
- ✓ Budjettiriihi – tukipakettien vaikutukset rajautuvat vuosille 2020 ja 2021

Sote-uudistus

- ✓ Nykytiedon perusteella

Koronan ja tukipakettien vaikutus

- ✓ Valtion tukitoimien ansiosta vuoden 2020 kuntataloustilanne vaikuttaa osassa kunnista jopa paranevan.
- ✓ Tukipaketeista huolimatta kuntatalouden tila on heikkenevä vuodesta 2021 eteenpäin – negatiivisen vuosikatteen ja taseeltaan alijäämäisten kuntien lukumäärät kasvavat.

Koronan ja tukipakettien vaikutus

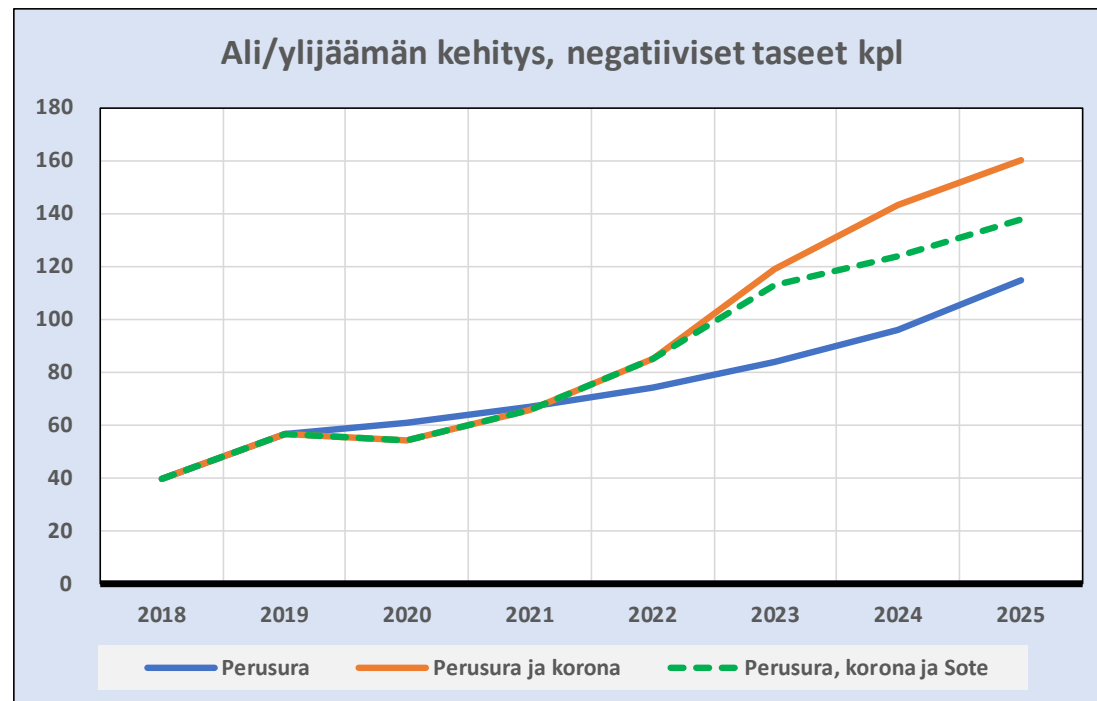
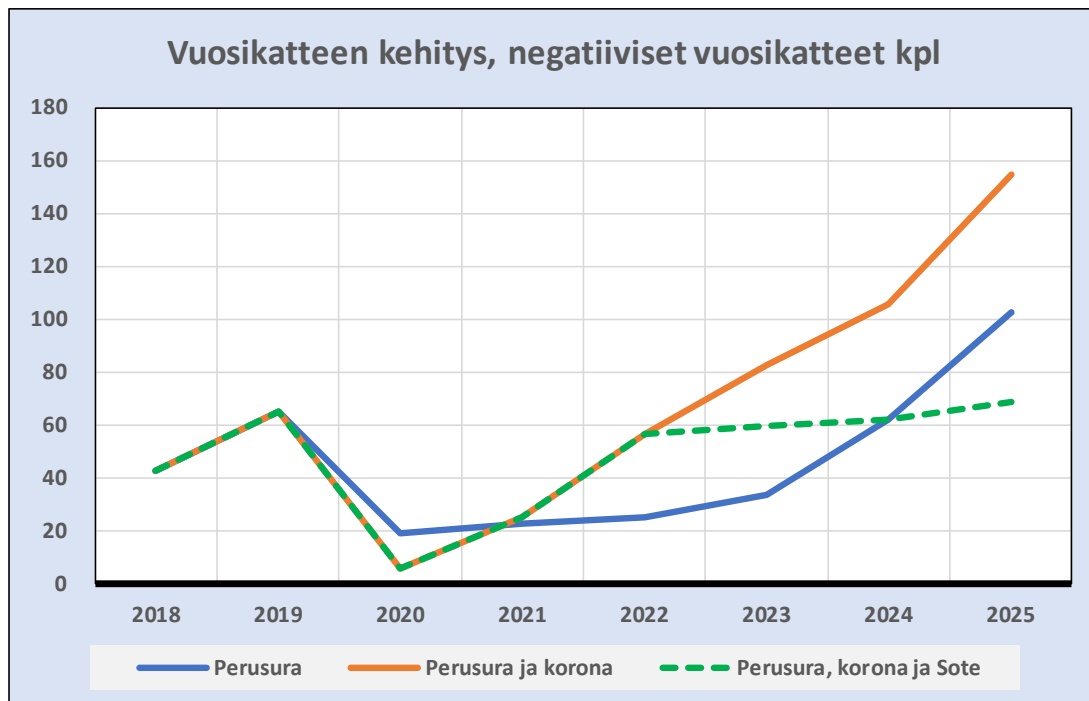
Paine veroprosenttiin

Perusura+Korona	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Erotus 2025 perusuraan
Metropoli	-0,6	-0,7	-0,2	0,0	0,2	0,3	0,4	1,4
Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseudut	0,9	0,4	1,0	1,6	1,9	2,2	2,7	1,2
Muut isot- ja yliopistokaupungit	0,3	0,2	0,6	1,2	1,4	1,6	1,9	1,0
Muu maakuntakeskus	-0,1	-0,4	0,2	1,1	1,5	1,9	2,4	1,0
Seutukaupungit	0,7	-0,4	0,2	0,9	1,2	1,5	2,0	1,0
Harvaan asuttu maaseutu	1,9	-0,5	-0,0	0,3	0,9	1,7	2,6	0,8
Muut	0,5	-0,4	0,6	1,1	1,4	1,9	2,5	1,1
Manner-Suomi	0,1	-0,3	0,3	0,8	1,0	1,3	1,6	1,2

- ✓ Tukipaketit huomioiden suurin koronasta aiheutuva paine vaikuttaa kohdistuvan metropolialueelle, pienin harvaan asutulle maaseudulle.

- ✓ Koronan vaikutus alueittain vaihtelee
- ✓ Verorahoituksen kehitys 2020 ja seuraavina vuosina
- ✓ Tulojen menetykset
- ✓ Poikkeukselliset kustannukset

Entä sote-uudistus?

- ✓ Nykytiedon valossa sote-uudistus vaikuttaa helpottavan kuntien taloustilannetta
 - Vuosikatteeltaan negatiivisten kuntien lukumäärän kehitys maltillistuu – määrä on kuitenkin edelleen korkea
 - Taseen alijäämät vaikuttavat kasvavan myös uudistuksen jälkeen

Tukipakettien vaikutus painelaskelmiin

- ✓ Valtio on tukenut kuntataloutta 2020 mittavilla tukipaketeilla. Budjettiriihen päätösten mukaisesti tukeminen jatkuu 2021 – nykytiedoilla tukitoimien taso on vuotta 2020 maltillisempi.
 - ✓ Tilannekuva on muuttunut erittäin nopeasti valtion tukevien toimenpiteiden vuoksi
- ✓ Tukipakettien ansiosta vaikuttaa siltä, että osa kunnista on jopa yllirahoitettuja vuonna 2020.
 - ✓ Kuntien erilaiset verorahoitus- ja elinkeinorakenteet
- ✓ Koronan taustalla kuntien rakenteelliset ongelmat ovat kuitenkin edelleen olemassa.
 - ✓ Väestön ikärakenteen muutoksesta aiheutuva palvelutarpeen muutos ja todellinen talouden epätasapaino ovat edelleen ratkaisematta

Asiantuntijapalvelut

” Tasapainoinen ja kestävä kuntatalous vaatii tietoon perustuvaa ennakointia, vaikeita päätöksiä ja systemaattista toimeenpanoa – kaikkia näistä käsitellään Kestävä Kuntatalousverkostossa yhdessä osallistujakuntien, FCG-Perlaconin ja Kuntaliiton kuntatalousyksikön kanssa.

Kestävä Kuntatalous

Verkostohanke

Verkostohanke tarjoaa työkaluja ja tukea kunnille, joiden agendalla on talouden tasapainottamisohjelman tekeminen, sen toimeenpano, yksittäisen tasapainoa edistävän toimenpiteen tarkastelu tai päätöksentekokyvyn parantaminen.

Verkostohankkeessa käsitellään keinoja, joiden avulla kuntatalous saadaan kestävälle pohjalle ja pidetään tasapainossa ja kestäväenä myös tulevaisuudessa.

[Lue lisää](#)

Ilari Soosalu
Johtaja, kuntatalous
+358 50 371 2999
ilari.soosalu@kuntaliitto.fi

Kimmo Haapasalo
Projektijohtaja
+358 40 520 3020
kimmo.haapasalo@fcg.fi

PALVELUN SISÄLTÖ

1. **Tilannekuva-analyysi osallistujakunnan talouden ja toiminnan kehityksestä**
2. **Yhteiset verkostoseminaarit viranhaltijoille ja luottamushenkilöille**
3. **Osallistujakunnan omat kehittämistilaisuudet**
4. **Kvartaaleittain järjestettävät teemaryhmät**

Juha Koskinen
Asiantuntija
+358 50 407 4855
Juha.koskinen@fcg.fi

FCG

Hyvän elämän tekijät

Kuntalain korjaussarja - miten talouspykälät muuttuvat?

Taloustorstai 8.10.2020

Sari Korento

Kuntalain muutostarpeita selvittävä työryhmä

Lausuntoaika
päättyy
30.10.2020

- VM asetti työryhmän ajalle 15.8.2019 -30.9.2020
- Työryhmän tehtävänä arvioida muutostarpeet ja valmistella tarvittavat lainsäädännön muutokset
- HE-luonnos lausuntokierroksella
- **Voimaan keväällä 2021**

Puheenjohtajat, Kuntaliiton edustajat ja pysyvät asiantuntijat

Työryhmä

Minna-Marja Jokinen, pj
Riitta Myllymäki, KL
Juha Myllymäki, KL

Hallintojaosto

Mervi Kuittinen, pj
Pirkka-Petri Lebedeff, KL
Annaliisa Lehtinen, KL
Hanna Ormio, Vantaan kaupunki
Lauri Tanner, HUS

Talousjaosto

Pasi Leppänen, pj
Arto Sulonen, KL
Sari Korento, KL
Henrik Rainio, Porvoon kaupunki
Pasi Virtanen, Pirkanmaan shp

Taloutta koskevien säännösten muutostarpeita

- kunnan **taloussuunnitelman tasapainoa** ja **alijäämän kattamista** koskeva sääntely;
- kunnan ja kuntayhtymän **arviointimenettelyä** koskeva sääntely;
- kuntayhtymän taloutta ja **rakennejärjestelyjä** koskeva sääntely;
- **liikelaitossääntely** (erityisesti taloutta koskevat säännökset);
- **tarkastusta** (mm. sisäinen tarkastus) koskeva sääntely; sekä
- muut taloutta koskevat täsmentämistarpeet, joita ovat ainakin **rahoitustoiminnan** periaatteista päättäminen ja kunnan lainan antamista koskevan sääntelyn tarkistaminen.

Nykyinen kuntalaki

- Tuli voimaan keväällä 2015
- Tarkennettiin ja osin tiukennettiin mm. alijäämän kattamista koskevia säännöksiä
 - Määriteltiin alijäämän kattamiskausi
 - Erillisestä talouden tasapainottamista koskevasta toimenpideohjelmasta luovuttiin, ja yksilöidyt toimenpiteet päätetään nykyisin taloussuunnitelmassa
- Arviointimenettely (ns. kriisikuntamenettely) voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa
- Ns. kriisikuntakriteerejä on tämän jälkeen uudistettu, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella

Taloussuunnitelman tasapaino ja alijäämän kattaminen

Säätelyn
selkiyttä-
minen

Kertyneen ylijäämän huomioiminen taloussuunnitelmassa

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Lisäalijäämän kattaminen

Aikaisemmin kertyneen alijäämän kattamisen *määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.*

Alijäämän kattaminen kuntaliitoksissa

*Kuntarakennelaissa tarkoitetun **uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.***

Arviointimenettelyä koskevat muutokset

Valtuuston hyväksymien
toimenpiteiden
huomioiminen
taloussuunnitelmassa ja
toimintakertomuksessa

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat valtuuston päätöksiä toimenpiteistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella

Toimenpiteistä
raportointi

Kunnan on saatettava toimintakertomuksessa esitetty **selvitys** toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä **valtiovarainministeriölle**

Kuntajaon
muuttaminen

Ratkaisu erityisen selvityksen tarpeellisuudesta voidaan tehdä myös **uutta arviointimenettelyä käynnistämättä**, jos toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja 118 § 2 tai 3 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Kuntajako-
selvityksen
nopeuttaminen

Sitovuuden
lisääminen

Liikelaitoksen taloussääntelyn muutokset

Ehdotus kuntalaki 120 §

Esityksen mukaan kuntalain 120 §:ää muutettaisiin siten, että **luovuttaisiin investointivarauksen sääntelystä sekä kunnan ja kuntayhtymän liikelaitosta koskevia sitovia meno- ja tuloeria koskevasta sääntelystä.**

- Valtuusto voisi asettaa liikelaitoksen toimintaa parhaiten edistäviä tavoitteita

**Sääntelyn
keventäminen**

Muut talouteen liittyvät muutosehdotukset

Kuntayhtymien rakennejärjestelyt

Minimisääntely kuntayhtymien yhdistymisestä ja jakautumisesta.

Pääomalaina

Esityksen mukaan vakuuksia koskeva sääntely ei koskisi osakeyhtiölain 12 luvussa ja osuuskuntalain 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa.

Rahoitustoiminnan periaatteet

Valtuusto päättää:

6) varallisuuden hoidon sekä **rahoitus-** ja sijoitus**toiminnan perusteista**;

- Sijoitustoiminnan periaatteet v. 2012
- Varallisuuden hoito v. 2015

Tilintarkastajan tehtävät

Tarkistetaan sanamuoto: oikeat ja riittävät tiedot muotoon *oikea ja riittävä kuva*.

Mitä ei säännellä?

- Sisäinen tarkastus mm.
 - ei lisätä kunnan lakisääteisiin tehtäviin
 - Riippumattoman sisäisen tarkastuksen toiminto on tärkeä, mutta sen järjestämisestä säätämistä pakolliseksi kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin ei katsota tarkoituksenmukaiseksi

Sari Korento
0500 476 747
sari.korento@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Osavuosisikatsausten laatiminen ja raportointi alkaa! Mitä kuntien tulee tietää?

Taloustorstai 8.10.2020

Marja-Liisa Ylitalo @LiisaMarjis

Valtioneuvoston asetukset

Kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta

- 524/2020
- Voimaan 1.1.2021
- Kunnan on toimitettava tiedot määräajassa Valtiokonttorin taloustietovarantoon sen ylläpitämän tietojärjestelmän edellyttämässä muodossa
- Aikataulut ja raportointikokonaisuudet

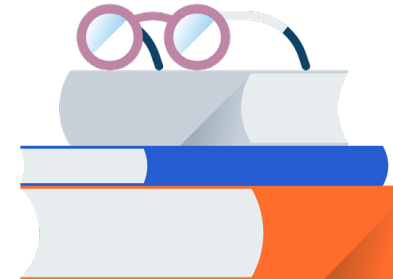
Kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista

- 525/2020
- Voimaan 1.1.2021
- Laskelmakaavat
- Liitetiedot
- Osavuosikatsaukset

Puolivuosikatsaus (VN asetus)

- Kunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden tuloslaskelmat ja taseet
 - Huom! Vesilaitoksen taseyksikkö
- Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat
- Talousarvion toteutuminen
- **Ennuste** koko vuoden tuotoista ja kuluista
- Kunta tekee oman paketin, suositus: tiedoksi valtuustolle

15.8.
ja
15.4.

Valtiokonttorille raportointi

**KTPE =
Tilinpäätösennuste
15.8.**

Aura-käsikirja:

<https://www.valtiokonttori.fi/maaraykset-ja-ohjeet/kuntien-ja-kuntayhtymien-automaattisen-talousraportoinnin-kasikirja-aura/#94a37ce5>

- Koko kunta, ml. liikelaitokset ja vesihuollon taseyksikkö, sisäiset erät eliminoituna
- Ei sektoritasoista tietoa
- Ennakoidut koko vuotta koskevat tiedot; riippumatta, onko talousarvio-muutoksia tehty
- Kommentointia VK:n hyväksyntä-palvelussa kenttäkohtaisesti tai t-00-välilehden lisätietokentässä
- Kommentoidaan mahdollisia alkuperäisestä ta:sta muuttuneita tekijöitä, jotka vaikuttavat talousarvion ja ennusteen poikkeamaan

KTPE = tilinpäätösennuste

- Tuloslaskelma
- Investoinnit
 - Eriteltynä
 - Rahoitusosuudet
 - Luovutustulot bruttona
- Toiminnan ja investointien rahavirta
- Lainakanta 31.12.
- Henkilöstön määrä 31.12.

<i>Maa- ja vesialueet</i>		
<i>Rakennukset</i>	R0280	
Rakennukset: opetus- ja kulttuuritoimi	R0290	
Rakennukset: sosiaali- ja terveystoimi	R0300	
Rakennukset: muut	R0310	
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>	R0320	
<i>Koneet ja kalusto</i>	R0330	
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>	R0340	
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	R0350	

Neljännesvuosikatsaus (VN asetus)

- Kunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden tuloslaskelmat ja taseet
 - Huom! Vesilaitoksen taseyksikkö
- Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat
- Talousarvion toteutuminen
- **Keskeiset tekijät**, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin
- Kunta tekee oman paketin, suositus: tiedoksi valtuustolle

30.4.
ja
31.10.

Valtiokonttorille raportointi

**KKNR =
Neljännesvuosi-
raportointi
30.4., 15.8.,
31.10. ja 15.4.**

- Koko kunta, ml. liikelaitokset ja vesihuollon taseyksikkö, keskinäiset erät eliminoituna
- Tuloslaskelman ja taseen tilien kumulatiiviset saldot (+ investoinnit)
- Sektoriluokituksen mukaiset tiedot
- Luontoisetujen raha-arvot
- Palautusjärjestelmän arvonnlisävero käyttötaloudesta ja investoinneista
- Yleiset tilinpäätösperiaatteet
- Mahdollista kommentoida lyhyesti sanallisesti sellaisia tekijöitä, jotka eivät toteudu tasaisesti vuoden aikana

Tilinpäätösarvio KKTPA

25.1.

Tilien saldotasoinen tieto ei riitä, vaan sitä tulee oikaista mahdollisilla kirjaamattomilla tiedossa olevilla erillä.

Raportointi sisältää tuloslaskelman ja taseen tilitasaisen tiedon siten, että niistä on muodostettavissa rahoituslaskelma.

Investointierittelyt
hyödyketyypeittäin

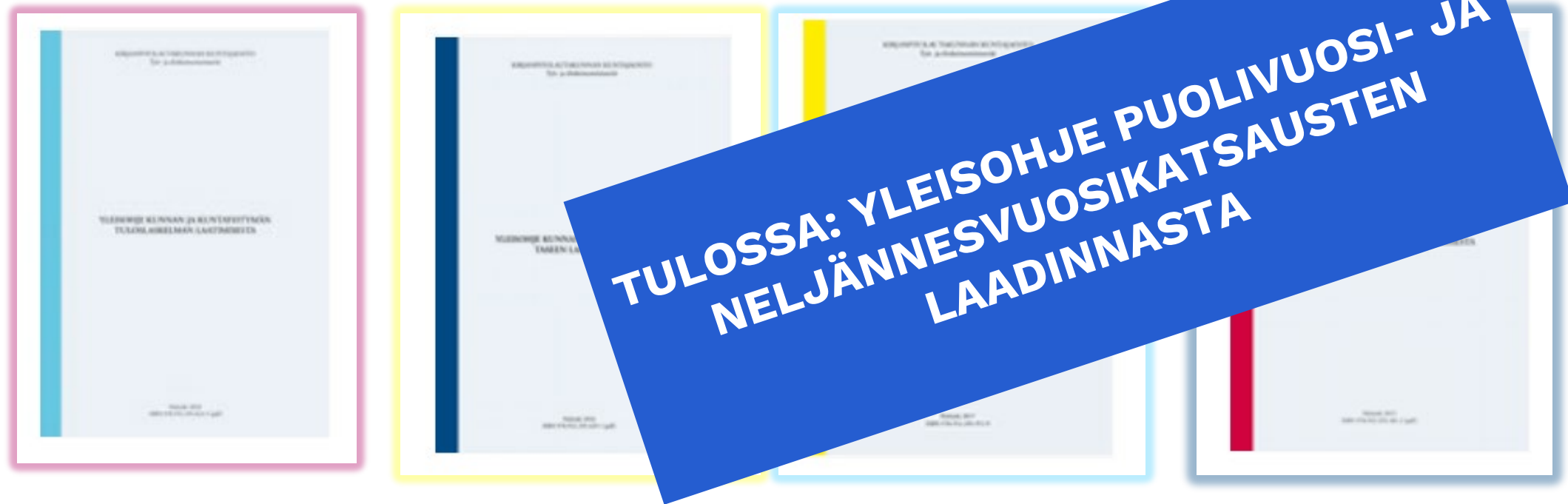
Investointimenot
Rahoitusosuudet investointimenoihin
Luovutustulot, luovutusvoitot ja -tappiot
Palautusjärjestelmän alv investoinneista

Yleisiä tilinpäätösperiaatteita

- Suoriteperusteisuus
- Jaksottaminen
- Olennaisuuden periaate
 - Korkojohdannaiset, hankerahoitus
 - Väli- ja selvittelytilit
- Netottamiskielto
- Keskeneneräisten vs. valmistuneiden investointien käsittely
- Suunnitelman mukaisten poistojen kirjaaminen kuukausittain
- Kertaluonteiset erät – ei jaksotusta
 - Osinkotuotot, luovutusvoitot

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeet

JNE.

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/kirjanpito-ja-tilinpaatos/kirjanpitolautakunnan-kuntajaosto/kirjanpitolautakunnan-kuntajaoston-voimassa-olevat-yleisohjeet>

Marja-Liisa Ylitalo
marja-liisa.ylitalo@kuntaliitto.fi
Puh. 050 410 0054
@LiisaMarjis

www.kuntaliitto.fi

Vaikuttavuusinvestoiminen – mitä se on ja mitä merkitystä sillä on kunnille?

Taloustorstai 8.10.2020

Jari Vaine

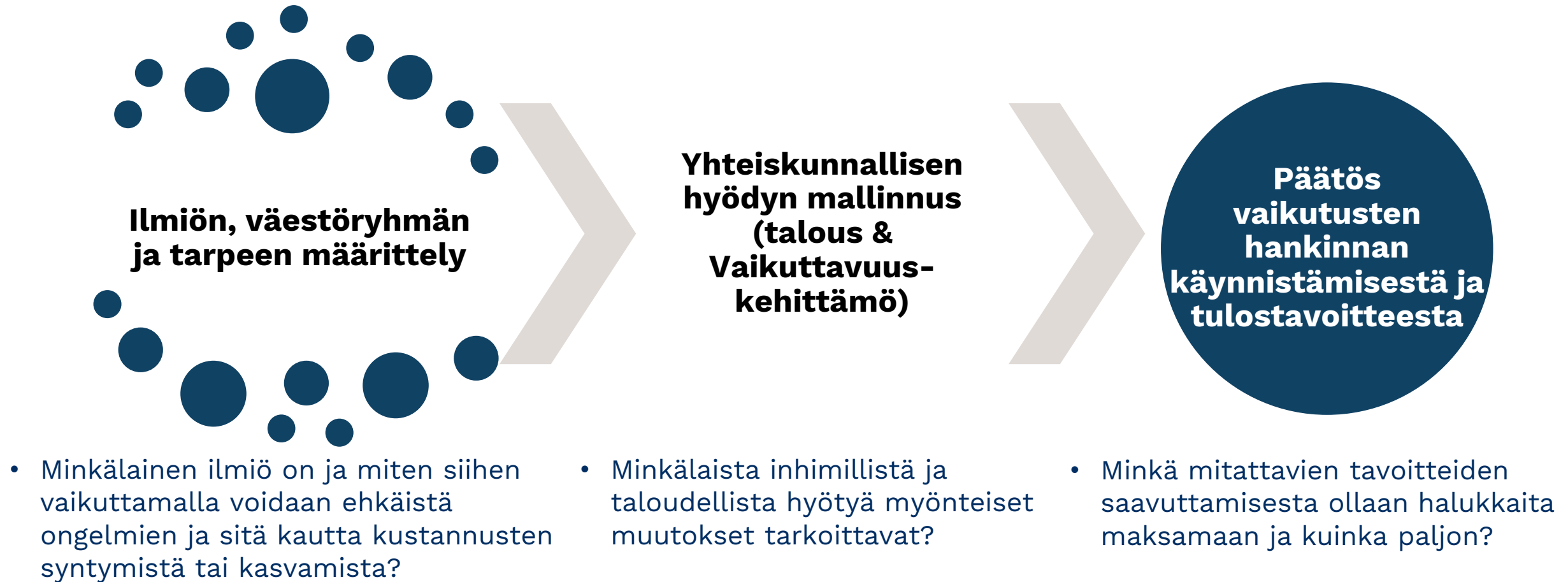
Vaikuttavuusinvestoiminen (engl. Impact investing)

- Yksityisen pääoman tietoista suuntaamista toimintaan, joka saa aikaan sekä taloudellista tuottoa että mitattavaa yhteiskunnallista/ympäristöllistä hyötyä
- Tulosperusteinen rahoitussopimus (SIB/EIB/DIB) - yksi vaikuttavuusinvestoimisen muoto, jossa sijoitusvarat käytetään yhteisen tulostavoitteen saavuttamiseen
- **SIB** = Social Impact Bond
- **EIB** = Environmental Impact Bond
- **DIB** = Development Impact Bond

SIB-mallin keskeiset toimijat

- **Julkinen sektori** – Tilaaaja - maksaa osuuden saavutetuista tuloksista
- **Sijoittaja** - Raha hakee merkitystä – kantaa vähintään pääosin taloudelliset riskit
- **Palveluntarjoaja** - Kilpailuetua vaikuttavuuden todentamisessa

Vaikutusten hankintaprosessin eteneminen

Vaikuttavuusketju ja vaikuttavuuden mallintaminen

- **Panos** (input) Käytetyt resurssit ->
- **Teko** (output) Mitattava tehty työ ->
- **Vaikutus** (outcome) Konkreettinen muutos ihmisissä tai rakenteissa ->
- **Vaikuttavuus** (impact) Ihmisten hyvinvointi ja yhteiskunnallinen hyöty
- Vaikuttavuus mallintamisen **lähtökohtana** <-> mallinnus toimii vaikuttavuuden johtamisen ja vaikutusten **todentamisen** työvälineenä
- Toiminnan onnistumisen mittaaminen: **Tulosmittarit, Toimintaa ohjaavat mittarit, Prosessimittarit, Muut mittarit**

Merkitys kunnille – lähtökohtia

- Kuntatalouden kehitysnäkymät vaikeat (Koronapandemian vaikutukset, tulot kasvavat selvästi menoja hitaammin, investointi- ja velanhoitokyky koetuksella...)
- Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset haasteet (lapsiperheiden tilanne, lasten ja nuorten syrjäytyminen, huostaanotot, ikääntyminen, hoivan tarpeet, Ilmastonmuutoksen torjunta, kestävä kehitys...)
- Kestävyysvaje, työllisyyden hoito...

Uutta ajattelua ja tekemistä tarvitaan

- Hyvinvoinnin lisäämiseen ja ongelmien ehkäisyyn uusia toiminta- ja rahoitusmalleja, jotka auttavat myös julkisen talouden tasapainottamisessa
- Resursseja vaikuttaviin toimiin – keskinäiset riippuvuussuhteet, ilmiölähtöisyys
- Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä

Merkitys kunnille – taustatekijöitä

- Kokeilut - hyväksytty tapa uudistaa
- Hyvinvointitalous-teema
- Ennakoivan ja ehkäisevän toiminnan mahdollisuudet – luo hyvinvointia ja pienentää kestävyysvajetta
- Linjauksia ja halukkuutta ilmastonmuutoksen hillitsemisestä
- Hallitusohjelma: sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta
- SIB-hankkeet ovat yksi keino – myös nykyiset keinot soveltuvat, mutta muokattava hankintojen lähestymistapaa tulosperusteiseksi
 - Kuinka kunnat voivat nykyistä paremmin ostaa tuloksia, ei vain suoritteita?
 - Vaikuttavuus syntyy tilaajan, palveluntuottajien ja sijoittajien yhteistyönä

Merkitys kunnille – toimenpiteet

- Kunta määrittelee tulostavoitteen, ei tekemisen tapaa -> esim. väestöryhmä, jonka hyvinvointia halutaan lisätä tai ympäristöaihe, johon halutaan myönteinen muutos
- Halutun tavoitetason tai muutoksen, joka on mitattavissa -> tuloksen taloudellinen arvo -> palveluntuottajille (ja sijoittajille) maksettava tulospalkkio
- Palveluntuottajat toteuttavat käytännön toimet parhaaksi katsotulla tavalla yhteistyössä tilaajan (kunnan) kanssa
- (Lähde: Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus (TEM))

Mitä kunnalta edellytetään?

- Selvitys tarpeesta ja arvioiduista vaikutuksista – talous- ja substanssiyksiköt
- Selvitys hankkeen kytköksistä (puoltavat tai kielteiset)
- Talouden varautuminen = tavoiteltu vaikutus -> tulospalkkio, taloussuunnittelu
- Päätös – viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteinen näkemys

Vaikuttavuushankkeet Suomessa ja tulevaisuus

Toteutuneita

- Työhyvinvoinnin edistäminen julkisella sektorilla **Päättynyt** / Maahanmuuttajien nopea työllistyminen ja kotoutuminen **Päättynyt** / Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen **Käynnissä** / Lapset II **Kilpailutuksessa** / Työllistymisen edistäminen **Käynnissä**

Suunniteltuja tai selvitysvaiheessa

- Lapsiperheiden hyvinvointi, Työikäisten työkyky, Ikääntyneiden itsenäisen toimintakyvyn vahvistaminen, Ilmasto ja ympäristö, Asumisen energiatehokkuus... Voi myös tehdä esiyksiä

Ratkaistavia asioita siis riittää

- Eri osatekijöiden näkymiä olisi kyettävä analysoimaan, yhteistyön tarve

Eteneminen

- Lisätietoja: <https://tem.fi/vaikutusten-hankinnan-suunnittelun-tueksi>
- Yhteyshenkilö: Mika Pyykkö, Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus (TEM)
- Tehty esitys vaikutusten hankintainstrumentista julkiselle sektorille.

Jari Vaine

Puhelin 09 771 2018, 050 562 7687

jari.vaine@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Taloustorstai-lähetyksen
haastattelussa VIP-vieras
Maria Kaisa Aula,
valtiosihteeri
valtiovarainministeriöstä

Seuraava
Taloustorstai
19.11.2020
klo 9.30

Tervetuloa!

